

ผลการสอนแบบเน้นกระบวนการ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

นางสาวน้อมจิต นวลจันทร์

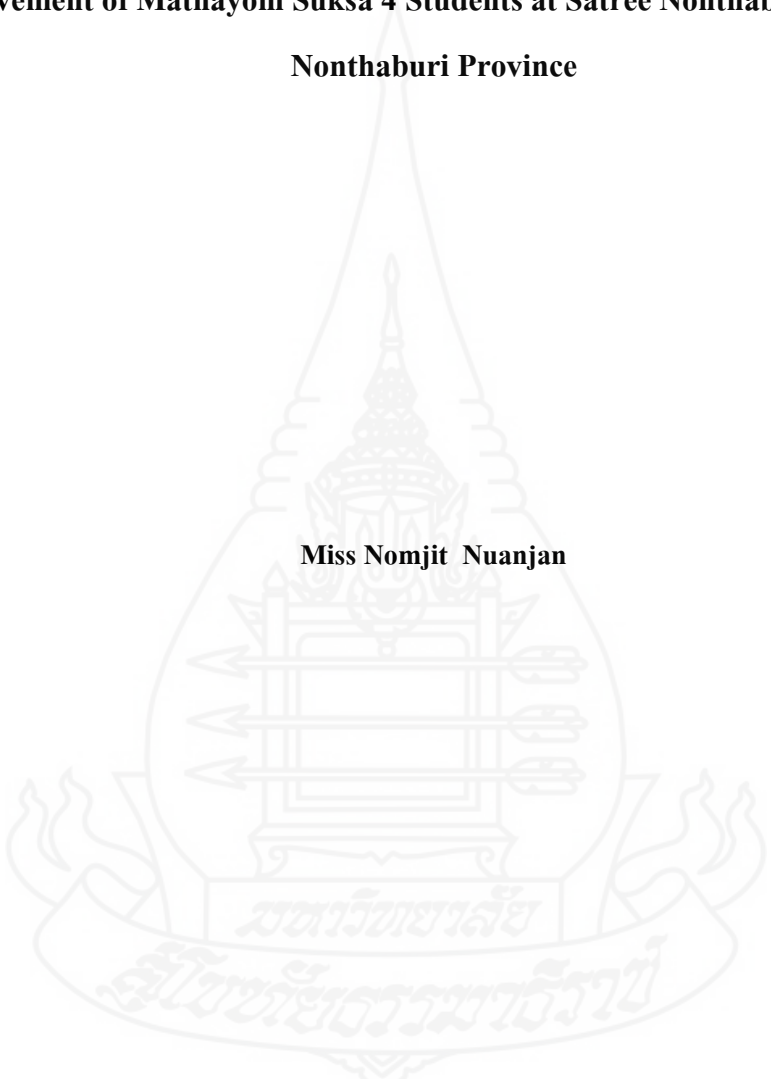

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2558

**The Effects of Learning Process in the Topic of Good Citizenship on the Learning
Achievement of Mathayom Suksa 4 Students at Satee Nonthaburi School in
Nonthaburi Province**

Miss Nomjit Nuanjan

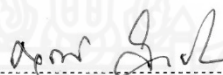
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

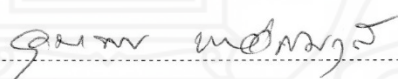
2015

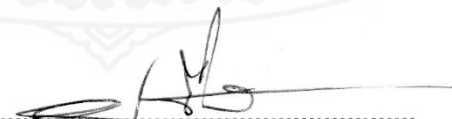
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการสอนแบบเน้นกระบวนการ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถี
ประชาธิปไตย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
ชื่อและนามสกุล นางสาวน้อมจิต นวลจันทร์
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดรุณี จำปาทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดรุณี จำปาทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อุมพร หล่อสมฤดี)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการสอนแบบเน้นกระบวนการ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวน้อมจิต นวลจันทร์ รหัสนักศึกษา 2562100772

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ครุณี จำปาทอง ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน
และหลังเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรี
รัตนบุรีที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อแบบ แบบ 4 MAT

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 28 คน
โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ
แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อแบบ 4
MAT และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ที่เรียนโดยใช้การจัดการจัดการเรียนรู้อแบบ 4
MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้อแบบ 4 MAT ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กฎหมายในชีวิตประจำวัน
มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Effects of Learning Process in the Topic of Good Citizenship on the Learning Achievement of Mathayom Suksa 4 Students at Satri Nonthaburi School in Nonthaburi Province

Author: Miss Nomjit Nuanjan; **ID:** 2562100772;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent Study advisor: Dr. Darunee Jumpathong, Assistant Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The purpose of this study was to compare the pre-learning and post-learning achievements of Mathayom Suksa IV students at Satri Nonthaburi School, Nonthaburi province, who learned under the 4MAT teaching approach in the topic of Laws in Daily Life.

The research sample consisted of 28 Mathayom Suksa 4 students of Satri Nonthaburi School, Nonthaburi province, obtained by cluster sampling. The employed research instruments were learning management plans in the topic of Laws in Daily Life using learning activities under the 4 MAT teaching approach, and a learning achievement test. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

The research findings showed that the post-learning achievement in the topic of Laws in Daily Life of Mathayom Suksa IV students at Satri Nonthaburi School who learned under the 4MAT teaching approach was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level of statistical significance.

Keywords: 4 MAT teaching approach, Learning achievement, Laws in Daily Life, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดรุณี จำปาทอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ของท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ครูสมจินตนา เกตุทัต ครูอโนมา ชันพันธ์ และครูปัฐนันท์ เม่งช่วย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการประเมินเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอโน้มระลึกถึงคุณบิดามารดา ผู้ที่เป็นกำลังใจและครอบครัวผู้ให้การสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอโน้มรำลึกถึงพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ จนประสบความสำเร็จด้วยดี

น้อมจิต นวลจันทร์

มิถุนายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้	
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหลักสูตรสถานศึกษา	7
การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบ 4MAT	13
กฎหมายในชีวิตประจำวัน	21
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	26
บริบทของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	46
สรุปการวิจัย	46
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	57
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย แบบประเมินประสิทธิภาพ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินประสิทธิภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1 แผนผังการออกข้อสอบ	58
ข ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา 1 (IOC)	66
ค คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1	82
ง แผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน	86
ประวัติผู้ศึกษา	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มทดลอง	42

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการเรียนรู้ของ David Kolb.....	14
ภาพที่ 2.2 วัฏจักรของการเรียนรู้ 4 ส่วน (4MAT).....	17
ภาพที่ 2.3 การแบ่งวัฏจักรการเรียนรู้ออกเป็น 8 ส่วน ตามบทบาทของสมองสองซีก.....	18
ภาพที่ 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน.....	20
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน	39
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	41

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อสังคมไทยทำให้เผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ความเป็นวัตุนิยมและพฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการพัฒนาคนเพื่อเสริมสร้างทุนทางปัญญาอย่างยั่งยืน จึงต้องมุ่งพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สามารถปรับตัวรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีคุณธรรมเรียนรู้ตลอดชีวิตมีทักษะและ การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนด้านกระบวนการคิด ทักษะ ความสามารถอย่างรอบด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา การปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ การเรียนรู้ประสบการณ์จากการทำกิจกรรม ฝึกปฏิบัติอย่างเหมาะสม แต่ละช่วงวัย มีทักษะในการคิดและปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นวิชาที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยเฉพาะในสาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การเป็นพลเมืองดี ที่รู้จักสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ในการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในสาระหน้าที่พลเมือง จึงเป็นสาระที่สำคัญยิ่งต่อผู้เรียน เพื่อนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

การเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตย มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือการรู้กฎหมายในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขของพลเมือง ดังนั้นกฎหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สร้างความเป็นธรรมในสังคม และเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความเป็นระเบียบและความสงบเรียบร้อยให้กับสังคมและประเทศชาติ (สุคนธ์ ลินธพานนท์ 2549: 6) เพราะหากทุกคนรู้กฎหมายก็จะสามารถป้องกันตนเองจากการถูกผู้อื่นเอาเปรียบโดยความไม่รู้กฎหมายได้ และยังเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพต่างๆ และในทางการเมืองการปกครอง เมื่อประชาชนรู้ สิทธิ หน้าที่ของตน ก็จะปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ครบถ้วน (สุคนธ์ ลินธพานนท์ : ม.ป.ป.) ครูผู้สอนจึงต้องเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมในการสอนกฎหมายในชีวิตประจำวันให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาสามารถนำมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์จริงในชีวิตประจำวันและปรับประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนสังคมศึกษาพบว่าข้อมูลการประเมินคุณภาพผู้เรียนจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มักมีคะแนนต่ำและสำหรับโรงเรียนสตรีรัตนบุรีพบว่าในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมามีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.26 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือ ร้อยละ 60 ขึ้นไป นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการเรียนการสอนครูยังไม่มีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ยังยึดครูเป็นศูนย์กลาง ซึ่งบทบาทครูยุคใหม่คือ การสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีคิด เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนเปลี่ยนไปเป็นรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2547: 7) จากสภาพดังกล่าวจึงน่าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

การสอนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันนั้นมีเนื้อหาที่ค่อนข้างมากและยากสำหรับนักเรียน ครูผู้สอนจึงศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดและเกิดการเรียนรู้เนื้อหากฎหมายที่เข้าใจง่ายขึ้น นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT หรือวัฏจักรการเรียนรู้ ซึ่ง Bernice McCarthy เป็นผู้พัฒนาการสอนแบบนี้เป็นคนแรกที่คิดรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียน 4 กลุ่มกับพัฒนาการสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปใช้ได้ และสามารถสร้างผลงานที่เป็นความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง รวมทั้งได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ ประกอบด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน ดังนั้น ลักษณะเด่นของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT คือการช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ตามกรอบความแตกต่างระหว่างบุคคล (สำนักงาน

เลขาธิการสภาการศึกษา 2547: 28) สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ 4MAT นั้นสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน พัฒนาทักษะกระบวนการคิด ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสม มีความสุขในการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไป ใช้ได้จริง จัดได้ว่าเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิด ได้คืออีกวิธีหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนา ความสามารถเต็มตามศักยภาพของตนเอง และการจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ที่เรียน โดยใช้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT

3. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ที่เรียน โดยใช้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ 4MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 180 คน โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำนวน 4 ห้องเรียน โดยจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

4.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 28 คน 1 ห้องเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.3 เนื้อหา ที่ใช้ในการวิจัยคือ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

4.4 ตัวแปร ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

4.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT

4.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนตามลักษณะการเรียนรู้ 4 กลุ่มคือ 1.ผู้เรียนที่เรียนรู้โดยใช้จินตนาการเป็นหลัก 2.ผู้เรียนที่ใช้การวิเคราะห์ 3.ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยสามัญสำนึก 4.ผู้เรียนที่เรียนรู้ด้วยการรับรู้จากประสบการณ์รูปธรรมไปสู่การลงมือปฏิบัติ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด ขั้นที่ 4 พัฒนาความคิดรวบยอด ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์คุณค่าและการประยุกต์ใช้ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น

5.2 กฎหมายในชีวิตประจำวัน หมายถึง คำสั่งหรือข้อบังคับที่มีอำนาจในรัฐบัญญัติขึ้นมาใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม หากผู้ใดฝ่าฝืนไม่ประพฤติปฏิบัติตามที่มีความผิดและถูกลงโทษ ได้แก่ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา กฎหมายอาญา กฎหมายอื่นที่สำคัญ ข้อตกลงระหว่างประเทศ

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่นๆ

6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆในโรงเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี โดยนำมาเรียบเรียงตามหัวข้อดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.2 สาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.3 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.4 หลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
 - 2.2 แนวคิดเชิงทฤษฎีและความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
 - 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
3. กฎหมายในชีวิตประจำวัน
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. บริบทของโรงเรียนสตรีรัตนบุรี
 - 5.1 ข้อมูลทั่วไป
 - 5.2 สภาพปัจจุบัน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:1-6) สาระสำคัญดังต่อไปนี้

1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

1.2 สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

1.3 คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระพื้นฐาน ที่ผู้เรียนต้องเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้นเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนจะต้องเป็นพลเมืองที่ดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง มีนิสัยที่ดีในการเลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมไทยและสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่น

ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.4 หลักสูตรสถานศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองมาตรฐานและตัวชี้วัดในสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม รายวิชาสังคมศึกษา 1 ส 31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	◆ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว ◆ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เช่น ซื้อ ขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ กู้ยืมเงิน จำน่า จำนอง ◆ กฎหมายอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ◆ กฎหมายอื่นที่สำคัญ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ◆ ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
ม.4-6/2 วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	◆ โครงสร้างทางสังคม - การจัดระเบียบทางสังคม - สถาบันทางสังคม ◆ การขัดเกลาทางสังคม ◆ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ◆ การแก้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาทางสังคม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6/3 ปฏิบัติตนและมีส่วนร่วมสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก	◆ คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก เช่น - เคารพกฎหมาย และกติกาสังคม - เคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น - มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ชุมชน ประเทศชาติและสังคม - เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง - มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม - มีคุณธรรมจริยธรรม ใช้เป็นตัวกำหนดความคิด
ม.4-6/4 ประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางการพัฒนา	◆ ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและหลักการของสิทธิมนุษยชน ◆ บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศในเวทีโลก ที่มีผลต่อประเทศไทย ◆ สาระสำคัญของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ◆ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนปัญหาสิทธิมนุษยชนในประเทศและแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนา

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล	◆ ความหมายและความสำคัญของวัฒนธรรม ◆ ลักษณะและความสำคัญของวัฒนธรรมไทยที่สำคัญ ◆ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ◆ ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล ◆ แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดำรงวิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

จากตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลางที่กำหนด โรงเรียนได้นำมาจัดทำเป็นโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ สำหรับจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังต่อไปนี้

ตารางวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษา1 ส31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนสตรีรัตนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 1 หน่วยกิต รวม 40 ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	สังคมมนุษย์	ศ.2.1 ม. 4-6/2	สังคมประกอบขึ้นจากคนที่ ปฏิสัมพันธ์กันมีสถาบันทาง สังคม ทำหน้าที่ขัดเกลาทาง สังคมและมีส่วนในการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาสังคม	8
2	วัฒนธรรม	ศ 2.1 ม.4-6/5	วัฒนธรรมไทยมีคุณค่าและ ความสำคัญต่อคนไทย จึงต้อง รู้จักการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล อย่างเหมาะสม	8
3	ตามรอย พระพุทธศาสนา	ศ 1.1 ม.4-6/1 , ม.4-6/2 ,ม.4-6/15	ลักษณะสังคมชมพูทวีปก่อน พุทธกาลมีความเชื่อทางศาสนา ไม่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพ ของมนุษย์จึงเป็นผลให้เกิด พระพุทธศาสนาขึ้น และมีการ บันทึกหลักธรรมคำสอนของ ศาสดาเป็นคัมภีร์ทางศาสนา เรียกว่าคัมภีร์พระไตรปิฎก	4

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
4	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	ส 2.1 ม.4-6/1	สังคมมนุษย์จำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุมให้เกิดความสงบเรียบร้อย อันจะนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคม	8
5	สิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม.4-6/4	สิทธิมนุษยชนเน้นการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติ ปัจจุบันองค์กรต่างๆ ให้ความสำคัญในการป้องกันแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน	8
6	น้อมนำหลักธรรมสู่การปฏิบัติ	ส 1.1 ม.4-6/13 ส.1.2 ม.4-6/3	หลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา คือ อริยสัจ 4 เป็นความจริงที่จะนำไปสู่การดับทุกข์ ศาสนิกชนควรแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	4

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 8 ชั่วโมง มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบ 4MAT

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ดังนี้

2.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT

การจัดการเรียนรู้โดยการสอนแบบ 4MAT เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ไว้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2552: 264) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง เกิดความเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ และสามารถสร้างผลงานเป็นความคิดของตนเอง

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551: 242 อ้างถึงใน พัชราภรณ์ พิมละมาศ, 2544) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบเข้าด้วยกัน ด้วยการนำวิธีการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวาเข้ามาช่วยด้วย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง

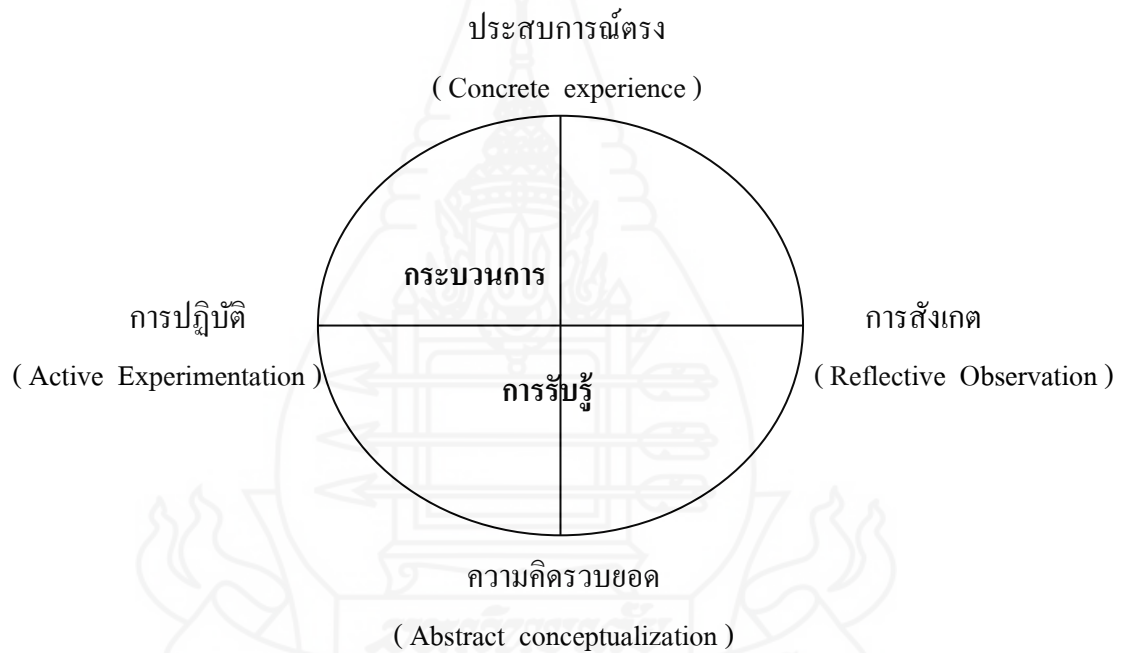
ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช กล่าวว่า การเรียนรู้ตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานรูปแบบการเรียนรู้ 4 รูปแบบเข้าด้วยกันเพื่อมุ่งสนองผู้เรียนทุกกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนตามลักษณะการเรียนรู้ 4 กลุ่มกับพัฒนาการสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

2.2 แนวคิดเชิงทฤษฎีและความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT

รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4MAT system ได้พัฒนาขึ้นจากการค้นคว้าวิจัยของ Bernice McCarthy นักการศึกษาผู้มีประสบการณ์ในการสอนนักเรียน นักศึกษา หลายระดับชั้นรวมทั้งยังเป็นนักแนะแนวและนักการศึกษาที่ตระหนักถึงความแตกต่างหลากหลายของสไตล์การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยในปี ค.ศ.1979 Bernice McCarthy ได้รับทุนการวิจัยจากบริษัทแมคโดนัลด์ ทำการวิจัยเรื่องสไตล์การเรียนรู้และบทบาทของสมอง โดยแนวความคิดที่มีอิทธิพลต่อ McCarthy อย่างมากคือทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวของ David Kolb ซึ่งเสนอความคิดเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ไว้เมื่อปี ค.ศ.1970 โดยอธิบายว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ 2 มิติ คือการรับรู้ (Perception) และการจัดกระบวนการ (Processing) โดยกระบวนการเรียนรู้เป็นผลมา

จากวิธีการหรือช่องทางที่บุคคลรับรู้ แล้วจัดกระบวนการสิ่งที่ได้รับรู้นั้น วิธีการที่บุคคลรับรู้ มี 2 ประเภท คือ หนึ่ง ผ่านประสบการณ์รูปธรรม หรือประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) และสอง ผ่านความคิดรวบยอด หรือมโนคติที่เป็นนามธรรม (Abstract Conceptualization) Kolb ยังพบว่ากระบวนการเรียนรู้ของบุคคลบางคนเป็นกระบวนการที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ (Active Experimentation) ในขณะที่บางคนเรียนรู้ผ่านกระบวนการสังเกต หรือการรับรู้ข้อมูล พร้อมกับนำมาคิดไตร่ตรอง (Reflective Observation) และจากจุดตัดของหนทางการรับรู้ สองแบบกับช่องทางของกระบวนการทำให้ Kolb มองเห็นความแตกต่างของการเรียนรู้ถึง 4 แบบ ตามพื้นที่ที่ถูกแบ่งด้วยเส้นตรงแห่งการเรียนรู้และเส้นตรงแทนกระบวนการของการรับรู้ (ศักดิ์ชัย นิรัญทวิและคณะ 2542:64)

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการเรียนรู้ของ David Kolb

ที่มา : ศักดิ์ชัย นิรัญทวิและคณะ (2542:65)

แต่ McCarthy ได้ขยายความคิดของ Kolb ต่อไป โดยให้พื้นที่ 4 ส่วน ของวงกลม แทนลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ ซึ่งมีสไตล์การเรียนรู้ และกระบวนการจัดการสิ่งที่ได้รับรู้แตกต่างกัน คือ

ส่วนที่ 1 ด้านบนขวา แทนผู้เรียนแบบที่ 1 (Type One Learners) เป็นผู้เรียนที่ถนัด การรับรู้จากประสบการณ์หรือรูปธรรม ผ่านกระบวนการจัดการข้อมูลด้วยการสังเกตอย่างไต่ตรอง ซึ่งต่อมาเรียนผู้เรียนแบบที่ 1 ว่า กลุ่มผู้เรียนที่ถนัดจินตนาการ (Imaginative Learners)

ส่วนที่ 2 ด้านล่างขวา แทนผู้เรียนแบบที่ 2 (Type Two Learners) เป็นผู้เรียนที่ถนัด การรับรู้ความคิดรวบยอด (concept) ซึ่งเป็นนามธรรม ผ่านกระบวนการสังเกตอย่างไต่ตรอง เรียกผู้เรียนแบบนี้ว่ากลุ่มผู้เรียนถนัดการคิดวิเคราะห์ (Analytic Learners)

ส่วนที่ 3 ด้านล่างซ้าย แทนผู้เรียนแบบที่ 3 (Type Three Learners) เป็นผู้เรียนที่ชอบการเรียนรู้จากการรับรู้ ความคิดรวบยอด แล้วผ่านกระบวนการลงมือทำเรียกผู้เรียนแบบที่ 3 ว่ากลุ่มผู้เรียนที่ถนัดใช้สามัญสำนึก (Common Sense Learners)

ส่วนที่ 4 ด้านบนซ้าย แทนผู้เรียนแบบที่ 4 (Type Four Learners) เป็นผู้เรียนที่ถนัด การเรียนรู้จากประสบการณ์ รูปธรรมและนำไปสู่การลงมือปฏิบัติ เรียกผู้เรียนแบบที่ 4 ได้อีกอย่างหนึ่งว่า กลุ่มผู้เรียนที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง (Dynamic Learners)

เมื่อนำความคิดเรื่องบทบาทของสมองซีกซ้ายและซีกขวาผนวกเข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ McCarthy ได้อธิบายลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 4 แบบไว้ดังนี้

การเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนแบบที่ 1 เกิดจากการรับรู้ประสบการณ์ด้วยความรู้สึก และผ่านกระบวนการเห็นอย่างไต่ตรอง สมองซีกขวาของเขาจะค้นหาความหมายเฉพาะตัวเขาหรือทำความเข้าใจในแง่มุมของเขาจากเรื่องที่ต้องการเรียน และสมองซีกซ้ายจะสร้างความเข้าใจเรื่องนั้นด้วยการวิเคราะห์ในรายละเอียด คำถามนำทางเรื่องนี้คือ “ทำไม” ผู้เรียนจะต้องค้นหาคำตอบในแง่มุมของตนเอง ต้องเข้าใจ การเรียนรู้นั้นมีผลกระทบอย่างไรต่อตนเองเรื่องที่เรียนเกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความรู้สึก และความคิดเห็นของตนอย่างไร

การเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนแบบที่ 2 เกิดจากการรับรู้ ความคิดรวบยอด (Concept) และผ่านกระบวนการของการดู การเห็น หรือการรับรู้ข้อมูลอย่างไต่ตรอง คำถามนำทางคือ “อะไร” สมองซีกขวาของเขาจะทำหน้าที่ค้นหาประสบการณ์ใหม่ที่บูรณาการเข้ากับสิ่งที่มุ่งหาข้อมูลที่ถูกต้องน่าเชื่อถือจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยในการสร้างความคิดรวบยอด หรือข้อสรุปที่เป็นหลักการ เป็นทฤษฎี ความถูกต้องแน่นอน ความละเอียดถี่ถ้วนของความรู้และข้อมูลที่ได้รับการยืนยันแล้วจากผู้เชี่ยวชาญคือ ประเด็นที่ผู้เรียนแบบที่ 2 ให้ความสำคัญ

การเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนแบบที่ 3 เกิดจากการรับรู้ความคิดรวบยอด ซึ่งเป็นนามธรรมเช่นกัน แต่กลับไปผ่านกระบวนการของการลงมือกระทำ คำถามนำทางของการเรียนแบบนี้คือ “ทำอย่างไร” จึงจะนำความคิดไปประยุกต์ใช้งานได้ สมองซีกขวาของเขาจะพยายามค้นหาหนทางการประยุกต์ที่เป็นแนวเฉพาะของตน ส่วนสมองซีกซ้ายจะค้นหาทางทำงานที่เป็น

ลักษณะของคนอื่นๆ คือว่าคนอื่นเขาจะทำงานชิ้นนั้นอย่างไร ซึ่งอาจจะต้องศึกษารายละเอียดหรือขั้นตอนการทำงานตามแนวของผู้อื่นเพื่อพัฒนาให้เกิดเป็นแนวทางเฉพาะตนเองต่อไป

การเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนแบบที่ 4 เกิดจากการรับรู้ด้วยการมีความรู้สึกรู้สึต่อประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม และผ่านกระบวนการลงมือกระทำ คำถามนำทางคือ “ถ้า” สมองซึก ขวาจะค้นหาแนวทางการขยายผลการเรียนรู้ และซึกซ้ายจะวิเคราะห์ถึงความสำคัญและความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริง กลุ่มผู้เรียนแบบที่ 4 นี้ ประสงค์ที่จะค้นหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสรรพสิ่งและนำผลการเรียนรู้มาสู่ชีวิตจริง มีความกระตือรือร้นที่จะสังเคราะห์ความรู้ และทักษะจากการเรียนในแง่มุมที่ตนเองได้ค้นพบเข้ากับสถานการณ์อื่นๆ ของตนเองและผู้อื่น ถึงแม้ว่าการทำอย่างนั้นจะมีความซับซ้อนเพียงใดก็ตาม

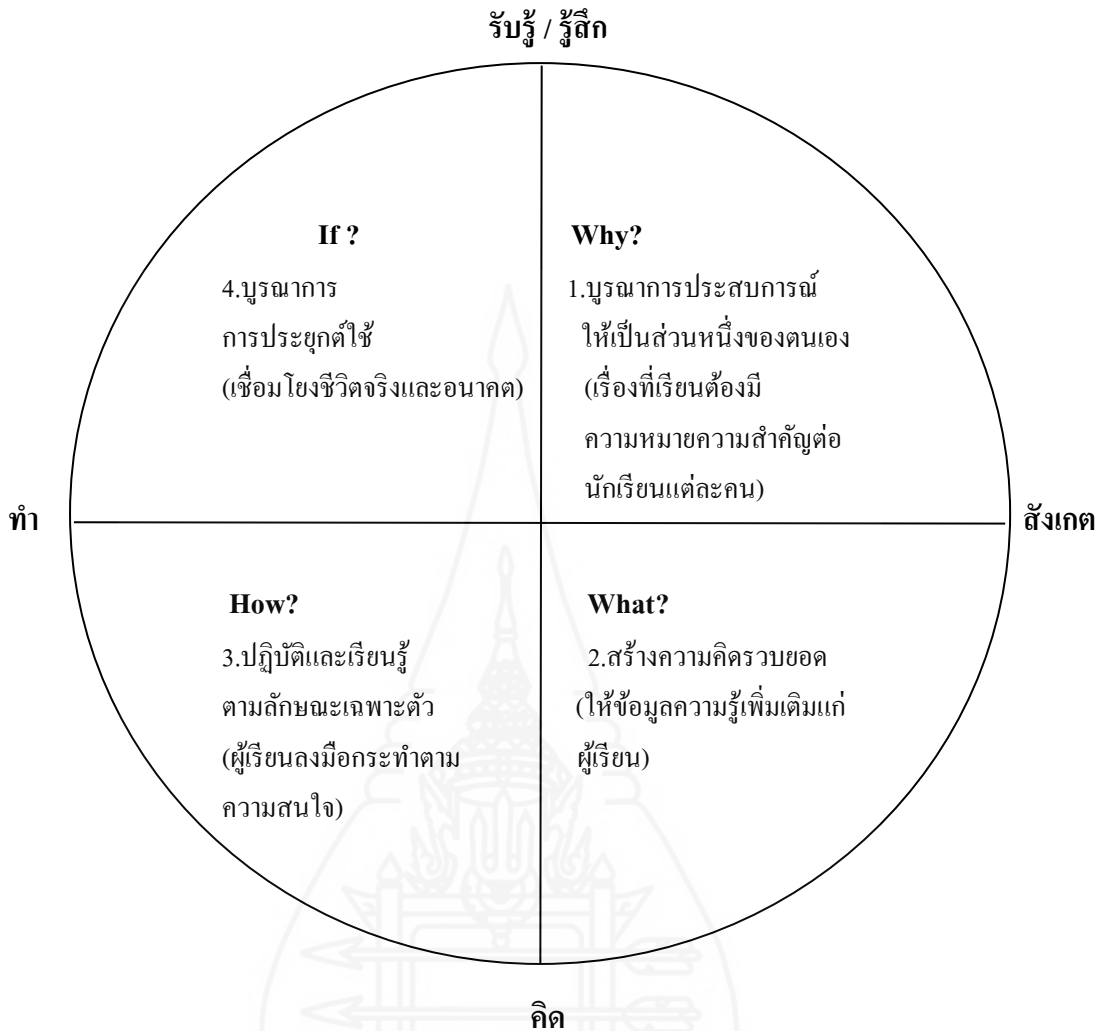
ดังนั้นวัฏจักรการเรียนรู้ (4 MAT) ที่สร้างขึ้นได้ใช้วงกลมเป็นสัญลักษณ์แทนการเคลื่อนไหวของกิจกรรมการเรียนรู้ พื้นที่วงกลมถูกแบ่งออกโดยใช้เส้นแห่งการเรียนรู้และเส้นแห่งกระบวนการจัดข้อมูลรับรู้เป็น 4 ส่วน ดังภาพที่ 2.2 กำหนดให้แต่ละส่วนใช้แทนกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ลักษณะโดยนิยามว่า

ส่วนที่ 1 คือ บูรณาการประสบการณ์ให้เป็นส่วนหนึ่งของตน (Integrating Experience with the Self) ใช้คำถามที่เป็นคำถามนำกิจกรรม คือ ทำไม (Why?)

ส่วนที่ 2 คือ สร้างความคิดรวบยอด (Concept Formulation) คำถามที่เป็นคำถามนำกิจกรรมประจำส่วนนี้คือ อะไร (What?)

ส่วนที่ 3 คือ ปฏิบัติและเรียนรู้ตามลักษณะเฉพาะตัว (Practice and Personalization) คำถามที่เป็นคำถามนำกิจกรรมประจำส่วนนี้คือ ทำอย่างไร (How does it work?)

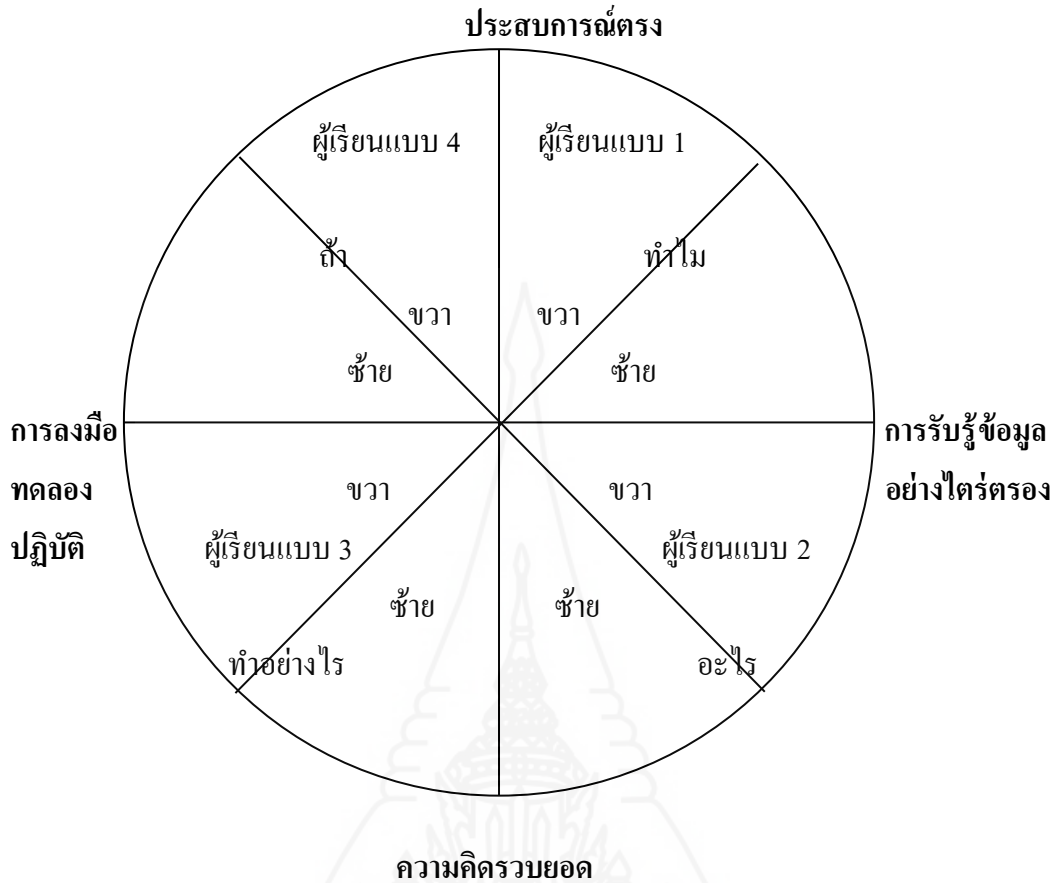
ส่วนที่ 4 คือ บูรณาการการประยุกต์กับประสบการณ์ของตน (Integrating Application and Experience) คำถามที่เป็นคำถามนำกิจกรรมประจำส่วนนี้คือ ถ้า (If?)

ภาพที่ 2.2 วัฏจักรของการเรียนรู้ 4 ส่วน (4MAT)

ที่มา : ศักดิ์ชัย นิรัญทวีและคณะ (2542:71)

เมื่อนำแนวความคิดการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการใช้สมองซีกซ้ายและขวาเป็นหลักการพิจารณาประกอบ ทำให้การวางแผนกิจกรรมสามารถแบ่งย่อยออกเป็น 8 ขั้นตอน ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลายและยืดหยุ่น ตอบสนองการพัฒนาศักยภาพทุกด้านของผู้เรียนซึ่งมีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างเต็มที่ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 การแบ่งวัฏจักรการเรียนรู้ออกเป็น 8 ส่วน ตามบทบาทของสมองสองซีก
 ที่มา : ศักดิ์ชัย นิรัญทวีและคณะ (2542:72)

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (พัฒนาสมองซีกขวา)
 ผู้สอนกระตุ้นความสนใจและแรงจูงใจให้ผู้เรียนคิด โดยใช้คำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสังเกตการออกไปปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมจริงของสิ่งที่เรียน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)
 ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และสนใจในสิ่งที่เรียน โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาเหตุผลให้ฝึกทำกิจกรรมกลุ่มอย่างหลากหลาย เช่น ฝึกเขียนแผนผังมโนคติ (Concept Mapping) ผู้เรียนช่วยกันระดมสมอง มีการอภิปรายร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (พัฒนาสมองซีกขวา)
 ผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์อย่างไต่ตรอง นำความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้า โดยจัดระบบการคิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบการจัดลำดับความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ผู้สอนให้ทฤษฎีหลักการที่ลึกซึ้ง โดยเฉพาะรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและพัฒนาความคิดรวบยอดของตนในเรื่องที่เรียน จึงควรจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้จากไปความรู้ แหล่งวิทยากรท้องถิ่น การสาธิต การทดลอง คู่มือทัศน การใช้ห้องสมุด

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการทดลองทำแบบฝึกหัด การสรุปผลการทดลอง สรุปผลการทำแบบฝึกหัดที่ถูกต้อง ชัดเจน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยก่อนปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตัวเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

ผู้สอนให้ผู้เรียนแสดงความสามารถของตนเอง ตามความถนัด ความสนใจเพื่อสร้างสรรค์ชิ้นงานของตนเอง เป็นการแสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ชิ้นงาน ได้แก่ สมุดรวบรวมสิ่งประดิษฐ์ ภาพวาด นิทาน แผ่นพับ ฯลฯ

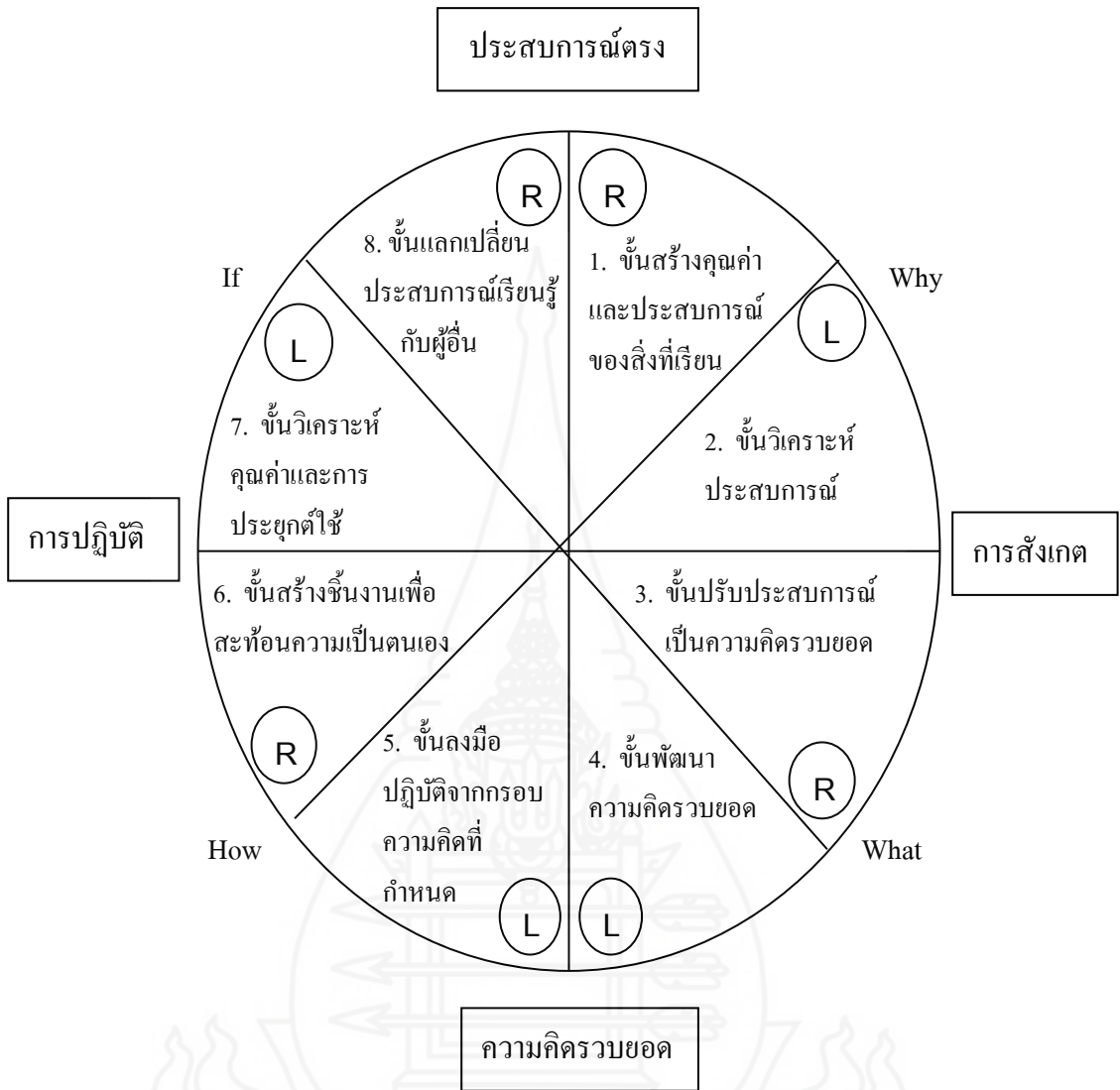
ขั้นตอนที่ 7 ขั้นวิเคราะห์คุณค่าและการประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ผู้สอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์ชิ้นงานของตน อธิบายขั้นตอนการทำงาน อุปสรรคในการทำงานและวิธีการแก้ไข โดยบูรณาการการประยุกต์ใช้เพื่อเชื่อมโยงกับชีวิตจริงหรืออนาคต อาจวิเคราะห์ชิ้นงานในกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้อื่น (พัฒนาสมองซีกขวา)

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำผลงานของตนเองมานำเสนอหรือจัดแสดงในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการ จัดป้ายนิเทศ โดยให้สมาชิกกลุ่มอื่นได้ชื่นชมและผลัดกันวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ทั้ง 8 ขั้น สามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ
ดังนี้ (สุคนธ์ สินธพานนท์ 2550:163-164)

ขั้นตอนของวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) : R = Right (กิจกรรมที่พัฒนาสมองซีกขวา)

L = Left (กิจกรรมที่พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ภาพที่ 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน

ที่มา : สุคนธ์ สินธพานนท์ (2550:162)

2.4 ประโยชน์และข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT (สุคนธ์ สินธพานนท์ 2550:164-165)

2.4.1 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT

- 1) ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งสมองซีกขวา และซีกซ้าย อย่างสมดุล
- 2) ผู้เรียนมีความรู้ ประสบการณ์ ทักษะทางสังคม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต
- 3) ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้จากการค้นพบสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง และการได้เสนอผลงานอันเกิดจากการเรียนรู้
- 4) ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผลงานระหว่างกันและฝึกความเป็นประชาธิปไตย รู้จักรับฟังข้อเสนอแนะ คำวิจารณ์ของคนอื่น

2.4.2 ข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT

- 1) ผู้สอนต้องวางแผนกิจกรรมอย่างหลากหลาย
- 2) ผู้สอนต้องติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และคอยชี้แนะผู้เรียนบางคนที่ไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ทำเทียมกับเพื่อน
- 3) ใช้เวลาหรือจำนวนชั่วโมงในการจัดกิจกรรมจำนวนมากหลายชั่วโมง ครูผู้สอนจึงควรระบุช่วงเวลาแต่ละชั่วโมงให้ชัดเจน

2.5 การนำไปใช้

การจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4MAT สามารถนำไปใช้สอนได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นั่นก็ยังสามารถนำไปใช้สอนได้ทุกสาระการเรียนรู้ และควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. กฎหมายในชีวิตประจำวัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่า กฎหมาย คือ กฎที่สถาบันหรือผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐตราขึ้น หรือที่เกิดขึ้นจากจารีตประเพณีอันเป็นที่ยอมรับนับถือ เพื่อใช้ในการบริหารประเทศ เพื่อใช้บังคับบุคคลให้ปฏิบัติตาม

ฉัตรนัท เลี้ยวไพโรจน์(2555:39) กล่าวว่า กฎหมาย หมายถึง ข้อบังคับของรัฐที่ตราขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดความประพฤติและระเบียบแบบแผนของพลเมืองที่เข้ามาอยู่ร่วมกันเป็นสังคม

หยุด แสงอุทัย (2538: 41)อ้างถึงใน สมชาย หอมมาลา:2555) นักกฎหมายที่มีชื่อเสียงอธิบายว่ากฎหมายคือ ข้อบังคับของรัฐซึ่งกำหนดความประพฤติของมนุษย์ ถ้าฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ

จากการศึกษาความหมายของคำว่ากฎหมายดังกล่าว สามารถให้ความหมายของกฎหมายในชีวิตประจำวันได้ว่า หมายถึง คำสั่งหรือข้อบังคับที่มีอำนาจในรัฐบัญญัติขึ้นมาใช้ควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคมหากผู้ใดฝ่าฝืนไม่ประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดก็就会有ความผิดและถูกลงโทษ ซึ่งมีสาระกำหนดไว้ในหลักสูตรที่ผู้เรียนต้องเรียนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติตนตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ที่4 เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน สิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้มีดังนี้

1. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว ได้แก่
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ได้แก่
3. กฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา
4. กฎหมายอาญา
5. กฎหมายอื่นที่สำคัญ
6. ข้อตกลงระหว่างประเทศ

3.1 กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

3.1.1 กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

ดิเรก ควรสมาคม (2549:91) กล่าวว่า ผู้เยาว์ หมายถึง ผู้ที่มีอายุไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ (เกณฑ์อายุ) แต่ในบางกรณีบุคคลที่ยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ อาจไม่ถือว่าเป็นผู้เยาว์ กล่าวคือ กรณีพ้นจากความเป็นผู้เยาว์โดยการสมรส โดยชายและหญิงต่างมีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์แล้ว และต้องได้รับความยินยอมของผู้แทน โดยชอบธรรมและมีการจดทะเบียนสมรส กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ จึงกำหนดความสามารถของผู้เยาว์ในการทำนิติกรรมไว้ ซึ่งเป็น การคุ้มครองผู้เยาว์ในการทำนิติกรรมต่างๆที่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายโดยลำพังไม่ได้

3.1.2 กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน

ธวัช ทันทอดาสและคณะ (ม.ป.ป.,135) กล่าวว่า บัตรประจำตัวประชาชน คือ บัตรประจำตัวของผู้มีสัญชาติไทยที่ใช้แสดงตนเพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรและทางราชการ

3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2549:43) ได้กล่าวถึงกฎหมายแพ่งว่าด้วยเรื่องครอบครัว

ดังนี้

3.2.1 การหมั้น การสมรส

การหมั้น หมายถึง การที่ชายหญิงทำสัญญาว่าจะสมรสกัน เมื่อเกิดการหมั้นขึ้นแล้ว ถ้าฝ่ายหนึ่งผิดสัญญา อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกค่าทดแทนได้ แต่จะฟ้องศาลเพื่อให้ศาลบังคับให้อีกฝ่ายหนึ่งทำการสมรสไม่ได้

การสมรส หมายถึง การที่ชายและหญิงสมัครใจเข้ามาอยู่กินกันฉันสามีภรรยา และถ้าจะให้ถูกต้องตามกฎหมายคู่สมรสจะต้องจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานซึ่งเป็นนายทะเบียน

3.2.2 การรับบุตรบุญธรรม หมายถึง การจดทะเบียนรับบุตรของผู้อื่นมาเลี้ยงดูเป็นบุตรของตนเอง โดยดำเนินการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดเงื่อนไขพื้นฐานรวมทั้งความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างผู้รับบุตรบุญธรรมกับบุตรบุญธรรมไว้ ประกอบกับพระราชบัญญัติการรับบุตรบุญธรรม พ.ศ.2522

3.3 กฎหมายที่เกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา

ดิเรก ควรสมาคม (2549: 112) ได้กล่าวถึงความหมายของนิติกรรมและสัญญาตามหลักประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไว้ดังนี้

นิติกรรม หมายถึง การใดอันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัครมุ่งตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือ ระงับซึ่งสิทธิ

สัญญา หมายถึง นิติกรรมสองฝ่ายที่เกิดจากการแสดงเจตนาเสนอสนองถูกต้องตรงกันของบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ที่มุ่งก่อให้เกิดผลผูกพันในทางกฎหมาย

สัญญาซื้อขาย หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า “ผู้ขาย” โอนกรรมสิทธิ์หรือความเป็นเจ้าของเหนือทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า “ผู้ซื้อ” โดยผู้ซื้อตกลงจะให้ราคาทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ขาย

สัญญาขายฝาก หมายถึง สัญญาซื้อขายซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกไปยังผู้ซื้อโดยที่มีข้อตกลงราคาขณะซื้อขายกันว่า ผู้ขายอาจไถ่หรือซื้อทรัพย์สินนั้นกลับคืนมาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

สัญญาเช่าทรัพย์สิน หมายถึง สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่า “ผู้ให้เช่า” ตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า “ผู้เช่า” ได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาอันจำกัด โดยผู้เช่าตกลงจะให้ค่าเช่าเพื่อการนั้น

สัญญากู้ยืม หมายถึง สัญญาซึ่งผู้ที่ต้องการเงิน เรียกว่า “ผู้กู้” ตกลงยืมเงินจำนวนหนึ่งจาก “ผู้ให้กู้” เพื่อนำไปใช้ตามความต้องการ และตกลงว่าจะคืนเงินตามกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้โดยผู้กู้ให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ให้กู้เป็นค่าตอบแทน

สัญญาจำนำ หมายถึง สัญญาซึ่งผู้จำนำส่งมอบการครอบครองสังหาริมทรัพย์ คือ ทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนที่ได้ให้แก่ผู้รับจำนำเพื่อประกันการชำระหนี้

สัญญาจำนอง หมายถึง สัญญาซึ่งผู้จำนองเอาสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน อาคาร บ้านเรือน เป็นต้น หรือสังหาริมทรัพย์ที่กฎหมายอนุญาตให้จำนองได้เป็นของตนเองไปตราไว้แก่ผู้รับจำนอง โดยไม่ต้องส่งมอบทรัพย์สินที่จำนองนั้นให้ เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ ซึ่งอาจเป็นจำนองเองหรือบุคคลอื่นก็ได้

3.4 กฎหมายอาญา

สุคนธ์ สินธพานนท์ (ม.ป.ป.,72) กล่าวว่า กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายมหาชนที่วางด้วยความผิดและโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิด

3.4.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เป็นการกระทำที่มุ่งหมายจะกระทำต่อทรัพย์สิน ซึ่งทรัพย์สินนั้น หมายถึง วัตถุที่มีรูปร่าง

ความผิดฐานลักทรัพย์ หมายถึง การเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยเจตนาที่จะเอาไปเป็นของตน โดยเจ้าของทรัพย์สินไม่ยินยอมให้เอาไป หรือการเอาทรัพย์สินที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต

ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน เป็นการลักทรัพย์ของผู้อื่นโดยฉกฉวยเอาทรัพย์สินของผู้อื่น ไปซึ่งหน้า

ความผิดฐานชิงทรัพย์ เป็นการลักทรัพย์ของผู้อื่น โดยผู้ลักได้ใช้กำลัง ประทุษร้ายหรือทำร้ายเจ้าของทรัพย์สิน หรือขู่เข็ญว่าในทันใดนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์สินนั้นไป

ความผิดฐานปล้นทรัพย์ เป็นการชิงทรัพย์ผู้อื่น โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป แม้ว่าผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งมีอาวุธ ทุกคนก็ต้องรับผิด เช่นเดียวกันหมด

ความผิดฐานขโมยทรัพย์ เป็นการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ทรัพย์สินของผู้อื่นมาไว้ในความครอบครองหรืออาจเป็นทรัพย์สินที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย แล้วเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นไว้เป็นของตนหรือบุคคลอื่น (บุคคลที่สาม) โดยทุจริต

ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน เป็นการกระทำผิดโดยวิธีการหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งและโดยการหลอกลวงดังว่านั้น ทำให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ที่ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำลายเอกสารสิทธิ

ความผิดฐานรับของโจร เป็นการกระทำที่แสดงว่าช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสียซึ่งทรัพย์สิน ซึ่งรับจำหน่ายทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการกระทำความผิด ลักษณะลักทรัพย์ วิวางทรัพย์ กรร โชกทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ซิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ น้อ โกงทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ หรือเจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์ ผู้มีการกระทำความผิดกล่าวมีความผิดฐานรับของโจร

ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน เป็นการกระทำที่ทำให้ตัวทรัพย์สินเสียหาย ทำให้เสื่อมค่าเสื่อมราคา หรือทำให้ทรัพย์สินนั้นไร้ประโยชน์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

3.4.2 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

ธวัช ทันทโกส และคณะ(ม.ป.ป.,150) ได้สรุปความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ไว้ดังนี้

ความผิดต่อชีวิต เป็นการกระทำความผิดที่ทำให้ผู้อื่นต้องตาย มี 3 ลักษณะ ได้แก่ การกระทำโดยเจตนา การกระทำโดยไม่เจตนา และการกระทำโดยประมาท

ความผิดต่อร่างกาย เป็นการกระทำความผิดในลักษณะให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจต่อผู้อื่น

3.5 กฎหมายอื่นที่สำคัญ

สุคนธ์ สิ้นพานนท์ (ม.ป.ป.,94-115) ได้ให้ความหมายของกฎหมายอื่นที่สำคัญไว้ดังนี้

3.5.1 รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดที่กำหนดบทบาทบัญญัติเพื่อวางหลักการใช้ในการปกครองประเทศ

3.5.2 กฎหมายการรับราชการทหาร เป็นกฎหมายที่กำหนดขั้นตอนของชายผู้มีสัญชาติไทยในการทำหน้าที่เข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัติการรับราชการทหาร

3.5.3 กฎหมายภาษีอากร ภาษีอากร เป็นเงินที่รัฐหรือท้องถิ่นได้รับมอบหมายอำนาจรัฐในการเรียกเก็บจากบุคคลเพื่อนำไปใช้จ่ายในการบริหารประเทศหรือท้องถิ่น

3.5.4 กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เป็นกฎหมายที่กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจการค้าและผู้ประกอบธุรกิจโฆษณาต่อผู้บริโภคเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค และมีองค์กรของรัฐในการตรวจตรา ดูแล และประสานงานกับส่วนราชการต่างๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภค

3.6 ข้อตกลงระหว่างประเทศ

ธวัช ทันทโกส และคณะ(ม.ป.ป.,162) ได้สรุปความหมายของข้อตกลงระหว่างประเทศว่าเป็นหลักกฎหมายหรือข้อตกลงร่วมกันที่ใช้บังคับต่อความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐด้วยกัน ซึ่งมีดังนี้

3.6.1 กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ เป็นการกำหนดข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ เพื่อการปกป้องคุ้มครองชีวิตและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในยามสงคราม หรือการขัดแย้งทางกำลังทหารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ บรรเทาทุกข์ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม

3.6.2 ปฎิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นเอกสารรับรองสิทธิมนุษยชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นมาตรฐานกลางสำหรับทุกประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งระดับสากล ระดับภูมิภาค และระดับภายในประเทศของแต่ละประเทศ

สรุปได้ว่ากฎหมายในชีวิตประจำวันนั้นมีความสำคัญต่อทุกคนในสังคม เพราะกฎหมายถือได้ว่าเครื่องมือที่สำคัญในการควบคุมมนุษย์ในสังคมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเกี่ยวข้องกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชวาล แพร์ตกุล (2517: 15) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่างๆ ของสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรประกอบด้วยสิ่งสำคัญอย่างน้อย 3 สิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่างๆ

ไพศาล หวังพานิช (2526: 30 อ้างถึงใน โสภางค์คำ, 2554) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอนเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่พัฒนาออกมาจากการฝึกฝนอบรมสั่งสอนโดยตรง คือ พฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

เอมอร จังศิริพรปกรณ์ (ม.ป.ป., 53) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความสามารถอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งที่ผ่านมา การวัดความรู้ ความสามารถทางสมองหรือสติปัญญาของบุคคลนั้นวิธีการที่ใช้กันมากและเหมาะสมที่สุด คือการสอบ (Testing) และเครื่องมือวัดที่ใช้สำหรับการสอบคือ แบบสอบ (Test) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอบผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถและคุณลักษณะอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนพัฒนาองกวมขึ้น ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่างๆ

4.2 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนนั้น ข้อมูลที่ได้ในส่วนใหญ่มักมาจากการวัดและประเมินโดยใช้เครื่องมือที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่จะวัดผลสัมฤทธิ์ และการประเมินผล ดังนี้

สมนีก ภัททวิชณี (2558: 20) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยว่า หมายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสมรรถภาพทางสมองหรือสติปัญญาของบุคคล ที่แสดงถึงความเก่งมากน้อยเพียงใด เช่น การจำ การเข้าใจ การวิเคราะห์ เป็นต้น หรือกล่าวได้ว่าเรียงจากชนิดที่ใช้ความคิดแบบสามัญง่ายๆ ไปหาแบบยากที่คิดลึกซึ้งมากขึ้นเรื่อยๆ แบ่งเป็น 6 ชั้น พฤติกรรมสูงจะต้องอาศัยพฤติกรรมต่ำๆ เป็นพื้นฐาน ดังนี้

1. ความรู้ความจำ
 - 1.1 ความรู้ในเนื้อเรื่อง
 - 1.2 ความรู้ในวิธีดำเนินการ
 - 1.3 ความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง
2. ความเข้าใจ
 - 2.1 การแปลความ
 - 2.2 การตีความ
 - 2.3 การขยายความ
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์
 - 4.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ
 - 4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์
 - 4.3 การวิเคราะห์หลักการ
5. การสังเคราะห์
 - 5.1 สังเคราะห์ข้อความ
 - 5.2 สังเคราะห์แผนงาน
 - 5.3 สังเคราะห์ความสัมพันธ์
6. การประเมินค่า

6.1 ประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน

6.2 ประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก

สมนึก สิ้นธุระเวชญ์ (2545: 15-18 อ้างถึงใน เกศินี ศรีวรรณ, 2551) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

การประเมินผลก่อนเรียน (Pre evaluation) เป็นการประเมินผลก่อนจะเริ่มตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้ ในทางปฏิบัติสามารถแยกได้เป็น 2 ประเด็น คือ 1) เพื่อดูว่าผู้เรียนได้รู้สิ่งต่างๆ ก่อนที่ผู้สอนจะเริ่มบทเรียนหรือไม่ 2) เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความรู้และทักษะในผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องมีมาก่อนการเรียนหรือไม่

การประเมินผลระหว่างเรียน (Formative evaluation) เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ การวัดผลความรู้ของความสามารถของผู้เรียนตามผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ระหว่างการเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

การประเมินผลรวม (Summative evaluation) เป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า 1) ผู้เรียนมีความรู้ทั้งสิ้นเท่าใด 2) ตัดสินผลการเรียนรู้ 3) พยากรณ์ความสำเร็จในรายวิชา 4) เปรียบเทียบผลลัพธ์บางประการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552:67) ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Classroom Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้น ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรู้รวบยอดในเรื่อง หรือหน่วยการเรียนรู้ หรือในรายวิชาและการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู

4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมนึก กัททิษณี (2558: 20) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพของสมองด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว

ประเภทของแบบทดสอบ สามารถแบ่งประเภทได้หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่จะใช้ในการแบ่ง ดังนี้

1. แบ่งตามสมรรถภาพที่จะวัด

1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1) แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher Made Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอนว่า มีความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นแบบทดสอบ ที่มีใช้ทั่วไปในโรงเรียน จะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น

2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์เช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น แต่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพต่างๆ ของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน เช่น เปรียบเทียบคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนแห่งหนึ่งกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ ทั่วประเทศ (แบบทดสอบมาตรฐานระดับชาติ) หรือกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ ทั่วจังหวัด (แบบทดสอบระดับจังหวัด) เป็นต้น

ข้อคำถามของแบบทดสอบมาตรฐานจะมีลักษณะเช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้างแต่ที่ต่างกันคือ การสร้างแบบทดสอบมาตรฐานต้องทำการทดสอบหลายๆ ครั้งจนกว่าจะได้คุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และที่ต่างกันอย่างเด่นชัด คือ มีเกณฑ์ปกติ ในรูปของคะแนน T ปกติ สำหรับเป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบ เพื่อแปลความหมายคะแนนของนักเรียนแต่ละคน และสามารถใช้ได้กว้างขวางกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น

2. แบ่งตามรูปแบบของข้อสอบ

2.1 แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มีเฉพาะคำถามนักเรียนต้องคิดหาคำตอบเองโดยการเขียนอย่างเสรี ลักษณะของคำตอบจะไม่คงที่แน่นอน แบบทดสอบชนิดนี้ยังรวมไปถึง แบบตอบสั้นๆ และแบบเติมคำ

2.2 แบบทดสอบปรนัย (Objective Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มีทั้งคำถามและคำตอบเฉพาะคงที่แน่นอน นักเรียนเลือกหาคำตอบที่คิดว่าถูก โดยการทำเครื่องหมายอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด ได้แก่ แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบจับคู่และแบบกาถูก-ผิด ถ้าให้นักเรียนเขียนคำตอบเอง โดยคำตอบมีลักษณะคงที่แน่นอน ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ และแบบเติมคำก็จัดอยู่ในประเภทนี้

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นความสามารถและคุณลักษณะอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนพัฒนาองกงามขึ้น ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่างๆ และเครื่องมือที่นิยมใช้ในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือแบบทดสอบ ดังนั้น ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็น การวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดและทฤษฎีของบลูม ซึ่งสามารถจำแนกชั้นตอน การเรียนรู้ได้ 6 ชั้น ตั้งแต่ระดับต่ำจนถึงระดับสูง ดังนี้ 1) ความรู้ความจำ 2) ความเข้าใจ

3) การนำไปใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ 6) การประเมินค่า และในการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องมีการประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

5. บริบทของโรงเรียนสตรีนันทบุรี

5.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนสตรีนันทบุรีเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจัดการศึกษาเฉพาะสตรีล้วน ตั้งอยู่เลขที่ 120 ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนันทบุรี จังหวัดนันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ห้องเรียนจำนวน 68 ห้อง มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายทั้งหลักสูตรภาคปกติและโครงการภาคภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 12 ห้อง โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 ห้อง และโครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 8 ห้อง มีอาคารเรียน 6 หลัง อาคารประกอบ 8 หลัง เขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ได้แก่ ตำบลสวนใหญ่ ตำบลตลาดขวัญ ตำบลบางไผ่ ตำบลบางศรีเมือง ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางเขน อำเภอเมืองนันทบุรี แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้เคียงกับสถาบันการศึกษาต่างๆ หน่วยงานราชการ ธนาคาร วัด มัสยิด และมีการคมนาคมสะดวกสบาย

โรงเรียนสตรีนันทบุรีได้รับการประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 25 มีนาคม พุทธศักราช 2475 โดยกำเนิดขึ้นจากความจำเป็นต้องทำให้มีโรงเรียนสำหรับเด็กผู้หญิง โดยเฉพาะในจังหวัดนันทบุรี เมื่อเริ่มก่อตั้งใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดนันทบุรี” ใช้อักษรย่อ “น.บ. 2” ตั้งอยู่ศาลากลางจังหวัดนันทบุรีหลังเก่าริมแม่น้ำเจ้าพระยา ต่อมาในปีพ.ศ.2498 ได้มีการเปลี่ยนชื่อโรงเรียนมาเป็น “โรงเรียนสตรีวัดปลับปลา” อักษรย่อ น.บ.2 จนกระทั่งในปีพ.ศ.2507 โรงเรียนได้มีการพัฒนาด้านการศึกษาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมโรงเรียน และมีการเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนสตรีนันทบุรี” และขอเปลี่ยนอักษรย่อจาก น.บ.2 เป็น น.บ. ทั้งนี้ได้รับความเห็นชอบของจังหวัดนันทบุรี ตลอดระยะเวลากว่า 80 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนสตรีนันทบุรีเคยได้รับรางวัลพระราชทาน ประเภทมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 4 ครั้ง ประกอบด้วยรางวัลพระราชทานประจำปีการศึกษา 2525, 2541, 2548 และ 2555 ปัจจุบันโรงเรียนสตรีนันทบุรีได้มีการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในทุกด้านทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถด้านวิชาการ ด้านกีฬาและทักษะในการดำรงชีวิต โดยมีการกำหนดแผนพัฒนาโรงเรียนที่คำนึงถึงข้อมูลสารสนเทศ

นโยบาย และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ตลอดจนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากลตามเกณฑ์ OBECQA

5.2 สภาพปัจจุบัน

โรงเรียนตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมหลัก มีความสะดวกในการเดินทางสู่กรุงเทพมหานครและสามารถใช้บริการขนส่งมวลชนได้ สภาพแวดล้อมในชุมชนรอบโรงเรียน และในจังหวัดนนทบุรีมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งด้านวิชาการ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีเทคโนโลยีที่เพียงพอเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกห้องเรียน และมีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจน งบประมาณสนับสนุนเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆในโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน และได้รับการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมบ้านของนักเรียนตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการทำให้ทราบถึงความพร้อมของนักเรียน ภาพรวมของทุกระดับชั้นนั้นมีนักเรียนตั้งแต่ฐานะทางเศรษฐกิจจนถึงยากจน และนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์มีอยู่จำนวนมาก

จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ม.1-ม.6 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าค่าเฉลี่ยปีการศึกษา 2558 อยู่ที่ระดับ 3 แต่โดยภาพรวมนักเรียนมีระดับเกรดตั้งแต่ 0-4 ซึ่งนักเรียนมีคะแนนอยู่ในทุกระดับ และหากเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ปีการศึกษา 2558 และ 2557 ทั้งระดับชั้น ม.3 และ ม.6 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยที่สูงขึ้น ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงความสนใจใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ที่มีการพัฒนาดีขึ้น ดังนั้นเทคนิคการสอนที่หลากหลายส่งเสริมให้นักเรียนให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องพิจารณาให้เหมาะสมต่อผู้เรียน ที่มีระดับสติปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน วิธีสอนที่ดีอีกวิธีหนึ่งคือ การสอนแบบ 4MAT เพราะเป็นวิธีสอนที่สามารถพัฒนานักเรียน โรงเรียนสตรีนนทบุรีได้ทุกระดับชั้นและทุกรายวิชา และสอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่หลากหลาย ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

ทรงภพ เตชะตานนท์ (2551: 108) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย

ใช้แผนผังความคิด โรงเรียนมณีอนุสรณ์ จำนวนนักเรียน 70 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.71/86.68 ส่วนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.20/83.94 (2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ที่พัฒนาขึ้นมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7878 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน (3) นักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีดัชนีประสิทธิผลทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเท่ากับ 0.5975 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณร้อยละ 59.75 ส่วนนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนผังความคิด มีดัชนีประสิทธิผลทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเท่ากับ 0.4933 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณร้อยละ 49.33 (4) นักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (5) นักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่มาก และเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดมีความพึงพอใจโดยรวมและเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก

พยงค์ จิระพงษ์ (2544: 82) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบ ต่อสังคมของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระบบ 4MAT กับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองผือ จำนวนนักเรียน 70 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยชุดกิจกรรมระบบ 4MAT กับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (2) ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยชุดกิจกรรมระบบ 4MAT กับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

พรรณพัญกร เจนธนวิทย์ (2554: 77) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน 4MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภคและความพอเพียง รายวิชาสังคมศึกษา 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง จำนวนนักเรียน 45 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอน 4MAT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอน 4MAT มีทักษะการทำงานร่วมกันในระดับดี

สุพัตรา กิตติโฆษณ์ (2553: 124) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้(4MAT) โรงเรียนสตรีศึกษา จำนวนนักเรียน 56 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.62/84.71 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ (2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของผู้เรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้(4MAT) มีค่าเท่ากับ 0.7132 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 71.32 (3) นักเรียนมีความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัฏจักรการเรียนรู้(4MAT) มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคาร์ธี (McCarthy, 1990 อ้างถึงใน พรรณพัญชร เจนธนวิทย์ 2554:50) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ระบบ 4MAT นำวิธีการเรียนแบบต่างๆ มาสู่โรงเรียนระบบ 4MAT เป็นระบบการสอนแบบวงจร 8 ชั้น ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของวิธีการเรียนเฉพาะตัวของนักเรียนและขบวนการทำงานที่ควบคุมโดยระบบสมองสิ่งที่สำคัญที่ต้องมีในนักเรียน 4ประการ ได้แก่ ความคิดจินตนาการ ความคิดวิเคราะห์ การมีสามัญสำนึกและการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงสามารถใช้ระบบ 4MAT มาทำให้เกิดความต่อเนื่องในระบบการทำงานของสมองได้ ในการเรียนนักเรียนใช้วิธีที่ตนเองสะดวกที่สุดในขณะที่มีความคิดเห็นขัดแย้งเล็กน้อย

แอปเพล (Appell, 1991:Abstract) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรี ด้วยวิธีการสอนแบบ 4MAT กับเด็กเกรด 5 ที่อยู่ในโรงเรียนชนบทในเมืองพอร์ตแลนด์ รัฐ โอเรกอน โดยศึกษาจากครูจำนวน 8 คน สุ่มว่าจะได้สอนแบบ 4MAT หรือสอนโดยยึดแบบเรียน ครู 4 คนและนักเรียน 87 คน ในกลุ่มควบคุมที่ยึดแบบเรียนและอีกกลุ่มเป็นกลุ่มทดลองมีครู 4 คน และนักเรียน 67 คน ใช้วิธีสอนแบบ 4MAT บทเรียนแบบ 4MAT ยึดตามแนวของ เบอร์นิส แมคคาร์ธี (Bernice McCarthy) ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 8 ชั้น สำหรับนักเรียนเกรด 5 บทเรียนทั้งหมด 8 บท ได้นำเสนอมาอย่างต่อเนื่องกัน การวัดเจตคติใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สมมติฐานเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาใช้ 2 กลุ่ม คือ ก่อนทดลองและหลังทดลอง ผลของการสำรวจเจตคติทั้งก่อนทดลองและหลังทดลองนำมาวิเคราะห์โดยใช้ t-test พบว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ

.05 ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบทางเดียว แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียน โดยวิธีสอนแบบ 4MAT สูงกว่าผู้เรียนที่เรียนโดยยึดแบบเรียน แต่เจตคติของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เออร์ซิน (Ursin, 1995:143) ได้ศึกษาผลการใช้ระบบ 4MAT ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนระดับ 9 ที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาในรัฐคอนเนคติกัต จำนวน 48 คน ทำการศึกษาเรื่องโลกเป็นเวลา 1 ภาคเรียน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบ 4MAT กลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนตามหนังสือเรียน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเจตคติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 180 คน โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำนวน 4 ห้องเรียน โดยจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 28 คน 1 ห้องเรียน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. ตัวแปรในการวิจัย

- 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
- 2) ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องในรายวิชาสังคมศึกษา1 ส31101 เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน
- 3) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ในสาระที่2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยกำหนดโครงสร้างของหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
กฎหมายในชีวิตประจำวัน	ส 2.1 ม.4-6/1 วิเคราะห์ และปฏิบัติตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก	1.กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับ ตนเองและครอบครัว	2
		2.นิติกรรมและสัญญา	2
		3.กฎหมายอาญา	2
		4.กฎหมายอื่นที่สำคัญ - ข้อตกลงระหว่าง ประเทศ	2

- 4) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
- 5) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 8 ชั่วโมง ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

- (1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- (2) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- (3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- (4) สาระการเรียนรู้
- (5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- (6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- (7) ภาระงาน/ชิ้นงาน
- (8) กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (สมองซีกขวา)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย)

ขั้นที่ 3 ปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (สมองซีกขวา)

ขั้นที่ 4 พัฒนาความคิดรวบยอด (สมองซีกซ้าย)

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (สมอง

ซีกซ้าย)

ขั้นที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง (สมองซีกขวา)

ขั้นที่ 7 ขั้นวิเคราะห์คุณค่าและการประยุกต์ใช้ (สมองซีกซ้าย)

ขั้นที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น (สมองซีก

ซ้าย)

(9) สื่อ/แหล่งเรียนรู้

(10) การวัดและประเมินผล

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7) ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ในรายวิชาสังคมศึกษา จำนวน 2 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ตโดยมีเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึงเหมาะสมมาก

- 3 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึงเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด

จากนั้นบันทึกผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแล้วหาค่าเฉลี่ย (X) แปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

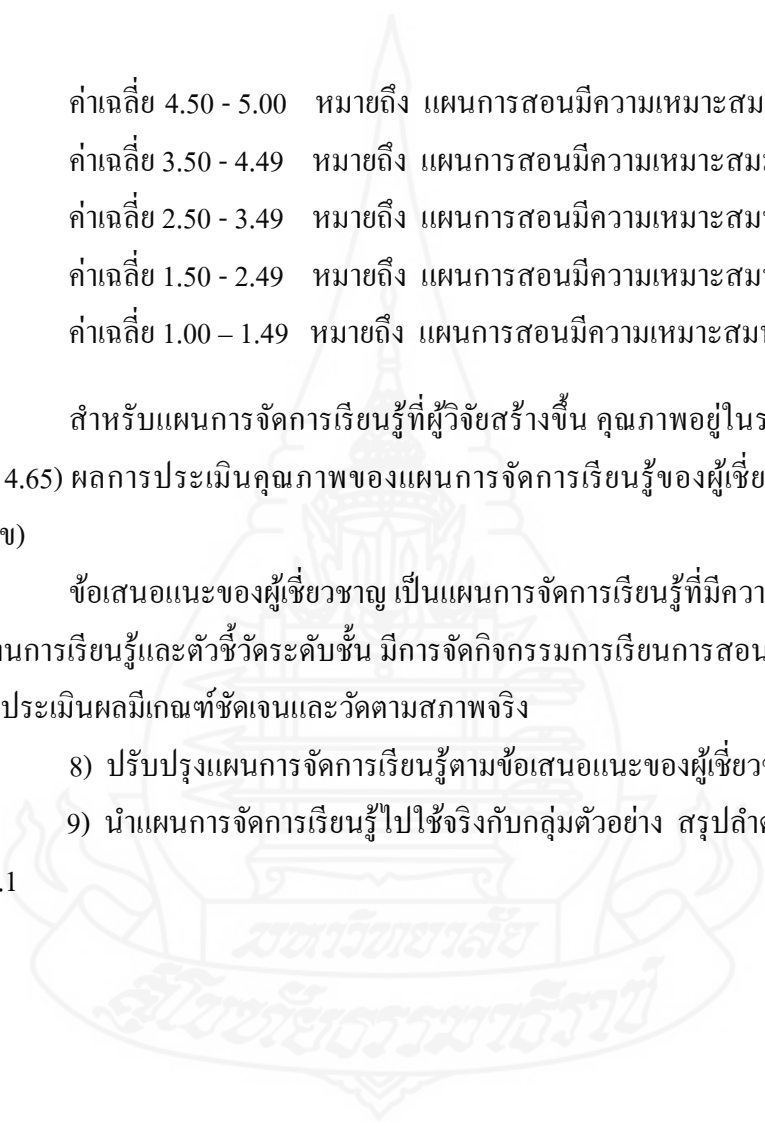
- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง แผนการสอนมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

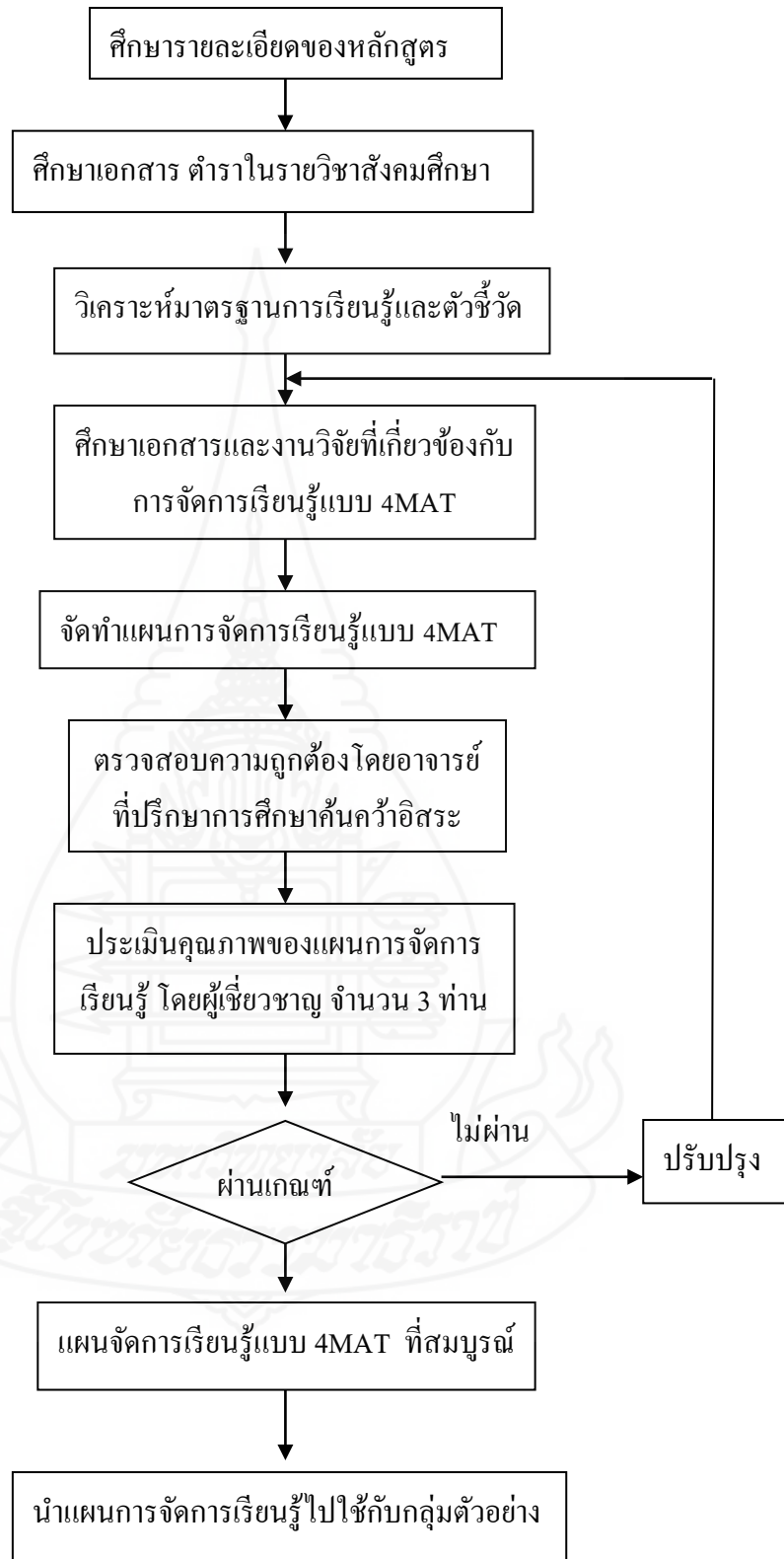
สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$) ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางในภาคผนวก ข)

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดระดับชั้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่เหมาะสม การวัดและประเมินผลมีเกณฑ์ชัดเจนและวัดตามสภาพจริง

- 8) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
- 9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง สรุปลำดับขั้นตอนได้

ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ส31101

เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน มีขั้นตอนดังนี้

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 1 เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบ 4MAT มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างแบบทดสอบ

2) สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ เป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4) นำแบบทดสอบให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้

โดยใช้เกณฑ์การประเมินความตรงเชิงเนื้อหา ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

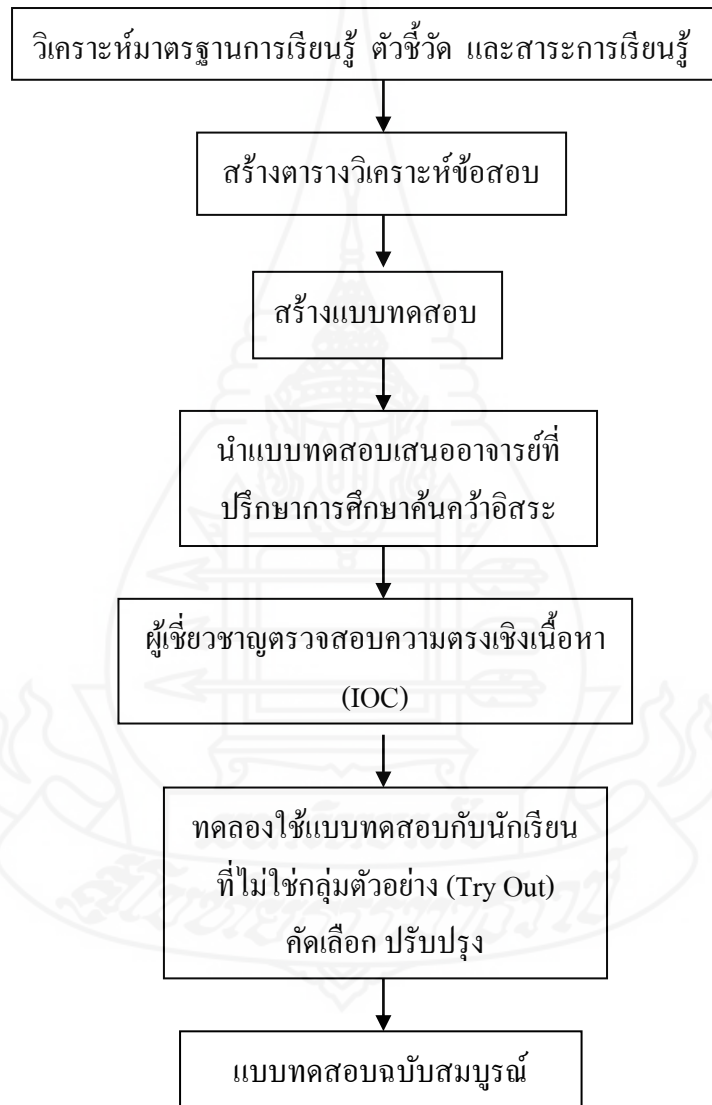
ค่า IOC ที่คำนวณได้ เท่ากับหรือมากกว่า 0.5 แสดงว่าข้อสอบนั้นวัดได้จริงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด คัดเลือกข้อสอบนั้นไว้

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เคยเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำนวน 30 คน นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก การคัดเลือกข้อสอบต้องมีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 – 1.00 คัดเลือกเหลือ 30 ข้อ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบโดยการหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก จากจำนวนข้อสอบ 40 ข้อ เหลือ 30 ข้อ ที่ได้ตามเกณฑ์ โดยมีค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.60 (ดังแสดงรายละเอียดในภาคผนวก ข)

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยวิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ตามสูตร KR-20 ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เสร็จสมบูรณ์ ไปใช้ในการวิจัยต่อไปสรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ดำเนินการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 8 ชั่วโมง

4.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 1 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เวลา 8 ชั่วโมง จำนวน 30 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

5.1.1 การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC)
(กัญจนา ลินทร์ตนศิริกุล. 2555: 53)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.1.2 การหาค่าความยาก ของแบบทดสอบ (กัญจนา ลินทร์ตนศิริกุล. 2555: 58)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P คือ ค่าความยากง่าย

R คือ จำนวนผู้เรียนที่เลือกคำตอบถูก

N คือ จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

5.1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก

$$r = \frac{H - L}{N_H}$$

$$r = \frac{H - L}{N_L}$$

เมื่อ r คือ ค่าอำนาจจำแนก

H คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

L คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

N_H คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงทั้งหมด

N_L คือ จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำทั้งหมด

5.1.4 การหาค่าความเที่ยงโดยวิธีของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (KR 20) (กัญญา
ลินทร์ตันศิริกุล, 2555:74)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ความเที่ยงของเครื่องมือการวิจัย

S คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนในเครื่องมือวิจัย

p คือ สัดส่วนของผู้ตอบในแต่ละข้อคำถามถูก

q คือ สัดส่วนของผู้ตอบในแต่ละข้อคำถามผิด ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1-p$

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมาย
ในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี
โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	คือ	ค่าคงที่
	N	คือ	จำนวนนักเรียน
	$\sum D$	คือ	ผลรวมของผลต่างของคะแนนสอบครั้งหลังกับครั้งแรกของนักเรียนแต่ละคนรวมกัน
	$\sum D^2$	คือ	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนสอบครั้งหลังกับครั้งแรกของนักเรียนแต่ละคน
	$(\sum D)^2$	คือ	ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนสอบครั้งหลังกับครั้งแรกของนักเรียนแต่ละคน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4MAT ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4MAT

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มทดลอง

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ก่อนเรียนและหลังเรียน ของกลุ่มทดลอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	\bar{x}	S.D.	df	t
ก่อนเรียน	28	11.92	3.86	27	15.703
หลังเรียน	28	22.07	2.25		

* $p \leq .05$, $df = 27$

จากตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี ที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 180 คน โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จำนวน 4 ห้องเรียน โดยจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ
- 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 28 คน 1 ห้องเรียนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT รายวิชาสังคมศึกษา 1 ส31101 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ส31101 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

1.3 ผลการวิจัย

การศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน รายวิชาสังคมศึกษา 1 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เพราะเหตุผลดังนี้

2.1 การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดระดับชั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมและวัดตามสภาพจริง

2.1.1 กระบวนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 8 ขั้นตอน ซึ่งมีข้อสังเกตของการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (พัฒนาสมองซีกขวา)

จากการยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและตั้งคำถามกระตุ้นการคิดของนักเรียนมีข้อสังเกตว่านักเรียนบางส่วนสามารถแสดงความคิดเห็นแต่บางส่วนก็ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นใดๆ เนื่องจากนักเรียนไม่ติดตามข่าว

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ข้อสังเกตจากการให้นักเรียนวิเคราะห์ตัวอย่างและมีการอภิปรายร่วมกัน พบว่านักเรียนสามารถเปรียบเทียบผลดีผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายได้ แต่นักเรียนบางส่วนก็ไม่สามารถเปรียบเทียบได้เนื่องจากยังขาดประสบการณ์หรือไม่คุ้นเคยกับเหตุการณ์หรือกรณีตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (พัฒนาสมองซีกขวา)

ในขั้นนี้ครูให้นักเรียนดู Power point เพื่อเติมเต็มเนื้อหาสาระให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ในขั้นนี้ครูสรุปสาระสำคัญจากการใช้สื่อการสอนประกอบกับเนื้อหาในหนังสือเรียน สังเกตผู้เรียนว่ามีความเข้าใจมากขึ้นเมื่อครูมีการถามคำถาม

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

จากการตรวจใบงานของนักเรียน ผลที่ปรากฏนักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ เป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่สามารถทำได้ครบทุกข้อเพราะยังไม่สามารถวิเคราะห์ได้เช่น กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา กฎหมายอาญา ในบางข้อที่อาจจะยากเกินไปสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้า

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นสร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตัวเอง (พัฒนาสมองซีกขวา)

ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้สร้างชิ้นงานที่มีความน่าสนใจ

ขั้นตอนที่ 7 ขั้นวิเคราะห์คุณค่าและการประยุกต์ใช้ (พัฒนาสมองซีกซ้าย)

ครูติดตามการสร้างชิ้นงานของนักเรียน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรึกษากันเองว่าควรปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนางานให้ได้อย่างไร

ขั้นตอนที่ 8 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้กับผู้อื่น (พัฒนาสมองซีกขวา)

นักเรียนนำเสนองานที่ได้สร้างสรรค์ไว้ มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากนักเรียนกลุ่มอื่น ข้อสังเกตคือ นักเรียนที่ฟังการรายงานหน้าชั้นเรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายมากขึ้นเพราะนักเรียนแต่ละกลุ่มหาตัวอย่างข่าวที่เกี่ยวข้องมาเล่าให้ฟังหน้าชั้น

เรียน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และกลุ่มที่นำเสนอมีการสรุปสาระสำคัญของหัวข้อที่ตนรับผิดชอบ

2.3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4MAT มาใช้ในการสอนกฎหมายในชีวิตประจำวัน

เนื่องจากการสอนในรูปแบบนี้เน้นการพัฒนาการคิดของนักเรียนและช่วยให้การเรียนกฎหมายเข้าใจง่ายขึ้นเพราะกระบวนการสอนเริ่มตั้งแต่การยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นประเด็นข่าวที่มีในสังคม การตอบคำถาม และวิเคราะห์ผลดีผลเสียหากเราไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวนั้น การใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอด และนักเรียนออกแบบชิ้นงานให้เกิดความน่าสนใจตามความคิดสร้างสรรค์ของตน นำเสนองาน ซึ่งจากกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT ทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีสอนนี้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

2.4 รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 4MAT มีความเหมาะสมเพราะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

2.4.1 การเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นวิธีการสอนที่เน้นศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน โดยคำนึงถึงรูปแบบหรือวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 รูปแบบ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทรงภพ เตชะตานนท์ (2551: 108) ที่กล่าวว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีการพัฒนาสมองอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียนตามรูปแบบของตน นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ยังเป็นวิธีสอนที่พัฒนาสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุลตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับ พยงค์ จิระพงษ์ (2544:82) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยการสอนแบบ 4MAT เป็นการเรียนการสอนที่มีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องชัดเจน ซึ่งเริ่มจากกระบวนการเรียนรู้โดยให้นักเรียนบูรณาการประสบการณ์เดิม การสร้างความคิดรวบยอด การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจและแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับกับผู้อื่น เป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่พัฒนาทั้งสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาอย่างต่อเนื่องจนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2.4.2 การเรียนการสอนที่พัฒนาการคิดของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT จัดได้ว่าเป็นวิธีการสอนที่ดีอีกวิธีหนึ่งที่พัฒนาการคิดของผู้เรียน เนื่องจากมีวิธีการสอนที่เป็นลำดับขั้นตอน ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้

เดิมและความรู้ใหม่ได้ เกิดการสร้างความคิดรวบยอดและนำไปสู่การลงมือปฏิบัติและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง เมื่อนำวิธีการสอนแบบ 4MAT มาจัดการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน พบว่า นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมที่เคยเรียนผ่านมาแล้วกับความรู้ใหม่ได้ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรรณพณิชกร เจนธนวิทย์ (2554: 77) ที่กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ 4MAT เป็นวิธีการสอนที่มีการจัดลำดับขั้นและกระบวนการสอนอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด แผนการจัดการกิจกรรมรูปแบบการเรียนการสอน 4MAT มีกิจกรรมให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ ทำให้นักเรียนสนใจอยากจะทำเรียน อีกทั้งมีกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ลงมือปฏิบัติจริงจึงช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และเห็นประโยชน์ของการเรียนว่าสามารถนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหา และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

2.4.3 การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานได้หลากหลายผ่านกระบวนการคิด และนำเสนอผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในห้องเรียนทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา กิตติโฆษณ์ (2553: 124) ที่กล่าวว่า 4MAT เป็นกระบวนการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างความคิดรวบยอด การลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระเต็มตามศักยภาพ แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับกับผู้อื่นเพื่อขยายกรอบความคิดของผู้เรียนให้กว้างไกลออกไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดการเรียนรู้ครูควรเตรียมพร้อมในขั้นตอนการสอนและสื่อการสอน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

3.1.2 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT ใช้ระยะเวลาการเรียนการสอนมาก ครูจะต้องยืดหยุ่นกิจกรรมการเรียนการสอนตามความเหมาะสม และควบคุมเรื่องเวลา ในการทำกิจกรรมให้เป็นไปตามขั้นตอน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ในสาระการเรียนรู้อื่นๆ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3.2.2 ควรมีการทำวิจัยเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT กับ วิธีสอนใน
รูปแบบอื่น ซึ่งจะทำให้เกิดการต่อยอดความรู้เรื่องนี้ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกศินี ศรีวรรณ. (2551). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้พันธะเคมี โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- กัญจนา ลินทร์ตันศิริกุลและคณะ. (2555). ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่4). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2544). คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวาล แพร่ตกุล. (2517). เทคนิคการวัดผล. (พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ดวงกมล ลินเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้:การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก ควรสมาคม. (2549). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ณัฏชนัท เลี้ยวไพโรจน์. (2555). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ทิสนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน:ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงภพ เตชะนนท์. (2551). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ภูมิศาสตร์ประเทศไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ธวัช ทันโตภาส และคณะ. (ม.ป.ป). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.

- ลาวัลย์ หอนพรัตน์ และคณะ.(2549). *กฎหมายสำหรับประชาชนฉบับเฉลิมพระเกียรติ*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วีระชัย บุญอยู่,และนราธิป แก้วทอง. (ม.ป.ป.). *แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้* หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์ อจท.
- พวงค์ จิระพงษ์. (2544). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระบบ 4MAT กับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พรรณพันธ์กร เจนชนวิทย์. (2554). *ผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4MAT เรื่อง เศรษฐศาสตร์การบริโภค และความพอเพียง รายวิชาสังคมศึกษา 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี และคณะ. (2542). *แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์ และคณะ. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2558*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2550). *สุดยอดวิธีสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นำไปสู่..การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ อจท.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และไพศาล ภูไพบูลย์. (ม.ป.ป.). *หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม ชุดเพิ่มศักยภาพ กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ ม.4-ม.6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6*. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

- สุคนธ์ สิ้นชีพานนท์. (ม.ป.ป.). *คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้สาระพื้นฐานหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ม.4-ม.6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สิ้นชีพานนท์. (2549). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ม.1-ม.3 ช่วงชั้นที่ 3*. (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ สิ้นชีพานนท์. (ม.ป.ป.). *หนังสือเรียนสังคมศึกษา ภูมายน่ารู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 21) กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2558). *การวัดผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 10) กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมจินตนา เกตุทัต และคณะ. (2552). *หลักสูตรโรงเรียนสตรีรัตนบุรี พุทธศักราช 2552 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย*. นนทบุรี: โรงเรียนสตรีรัตนบุรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *รายงาน“การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ”(ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542)สรุปรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามกลุ่มกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. นนทบุรี: แคนดิด มีเดีย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2555) *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง ฉบับที่ 11.

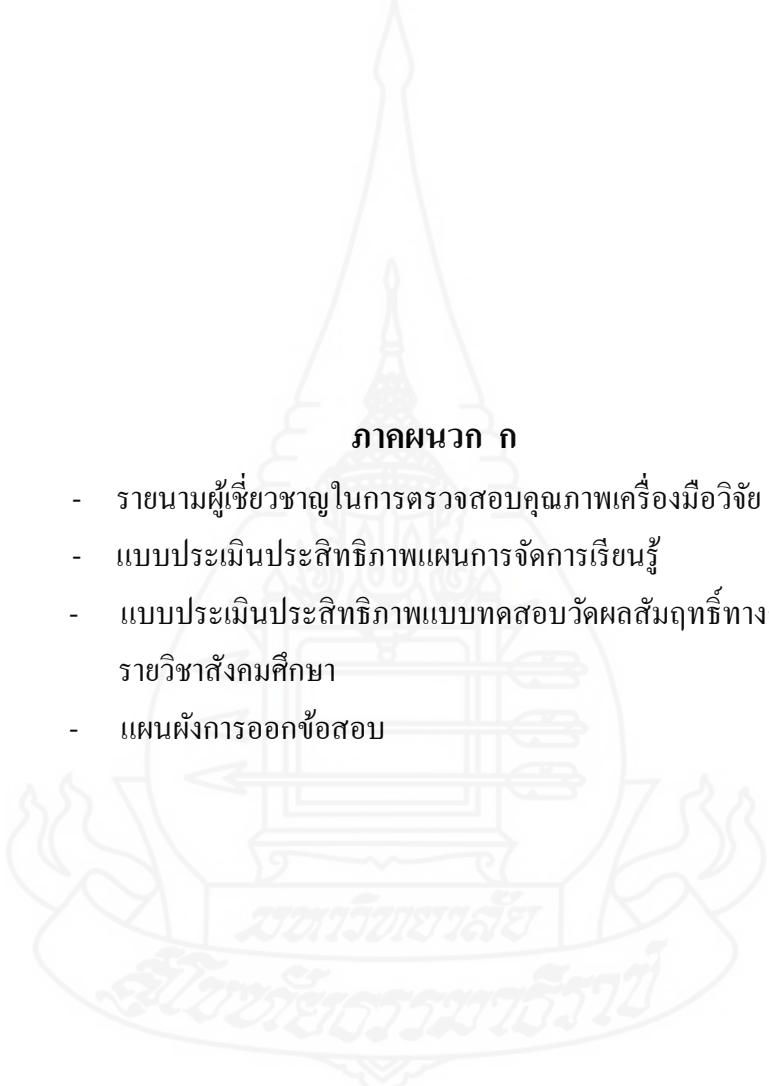
- สุพัตรา กิตติโฆษณ์. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT).
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
 มหาสารคาม.
- สมชาย หอมมาลา. (2555). ผลการสอนด้วยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนรู้และความสามารถในการทำงานกลุ่มเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคูนาหนองไผ่ จังหวัดสุรินทร์.
 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- โสภา วงษ์คำ. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้แบบโพร้มแมทที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
 วิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 โรงเรียนขามทะเลสอวิทยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้
 ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เอมอร จังศิริพรปกรณ์. (ม.ป.ป.). การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- Appell, Cladla Jane. (1991). The Effect of the 4MAT Sysytem of instruction on Academic
 Achievement and Attitude in the Elmentary Music Cilassroom (Four Mat).
 Dissertation Abstracts international.
- Appell, C.J. (1991). “The Effects of the 4MAT System of Instruction on Academic Achievement
 and Attitude in the Elmentary Music Cilassroom.” Dissertations Collection for
 University of Oregon.
- Ursin, V.D. (1995). “Effects of the 4 MAT System of Instruction on Achievement, Products and
 Attitudes Toward Science of Ninth Grade Students. ” Dissertations Collection for
 University of Connecticut.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

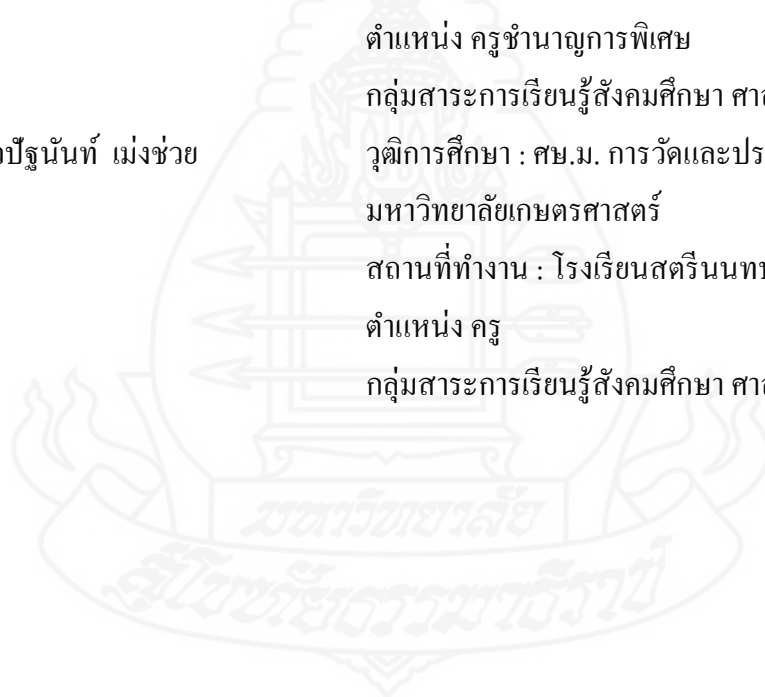

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- แบบประเมินประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้
- แบบประเมินประสิทธิภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชาสังคมศึกษา
- แผนผังการออกข้อสอบ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางสมจินตนา เกตุทัต
 วุฒิการศึกษา : ศษ.ม. หลักสูตรและการสอน
 (สังคมศึกษา)
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. นางอโนมา จันทร์พันธ์
 วุฒิการศึกษา : ศศ.ม. การพัฒนาสังคม
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. นางสาวปัฐนันท์ เม่งช่วย
 วุฒิการศึกษา : ศษ.ม. การวัดและประเมินผล
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
 ตำแหน่ง ครู
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบ4MAT
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมทุกๆด้านของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบ4MAT จำนวน 4 แผน หลังจากท่านตรวจสอบครบทุกแผนแล้ว ขอให้พิจารณาความเหมาะสม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ข้อละ 1 ระดับ โดยแต่ละข้อมีเกณฑ์การพิจารณาให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวน้อมจิต นวลจันทร์

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนสตรีรัตนบุรี

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้วิธีสอนแบบ4MAT สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.สาระสำคัญ					
1.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
1.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ					
2.2 ชัดเจนเข้าใจง่าย					
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่สามารถประเมินได้					
2.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
3.เนื้อหา					
3.1 เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน					
3.2 เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย					
3.3 เวลาเรียนเหมาะสม					
3.4 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.กิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม					
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
4.4 ระบุพฤติกรรมของนักเรียนชัดเจน					
4.5 เหมาะสมกับเวลาสอน					
4.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
4.7 นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม					
5.สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6. การวัดผลประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ					
6.3 มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลชัดเจน					
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม					

ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

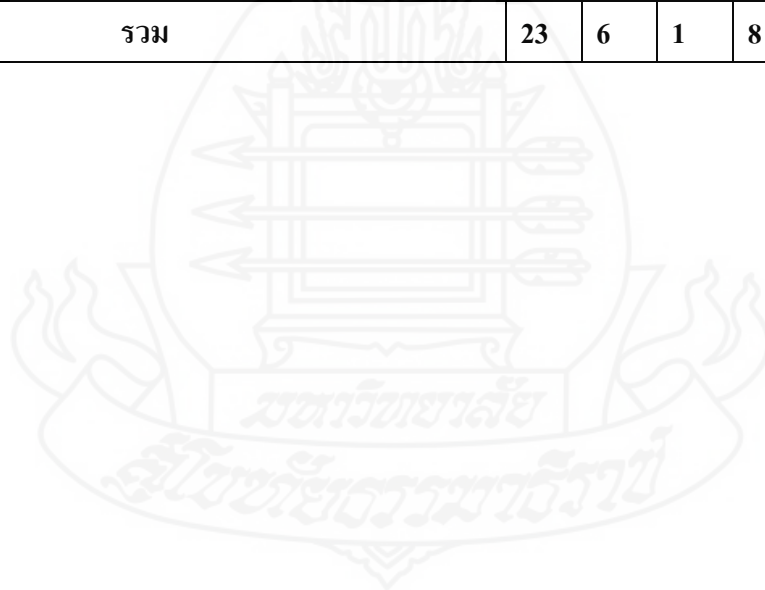
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนผังการออกข้อสอบ

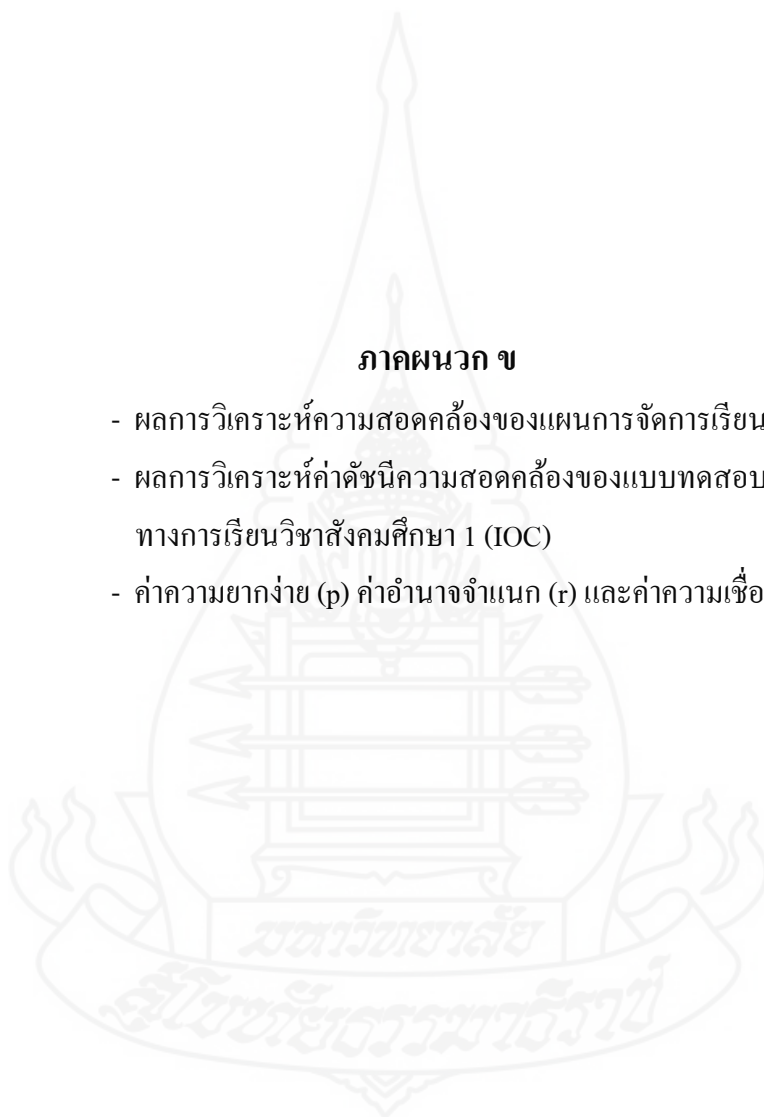
รายวิชาสังคมศึกษา 1 ส31101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	พฤติกรรม						
			ความรู้ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	รวมข้อสอบ
กฎหมายในชีวิตประจำวัน	ศ 2.1 ม.4-6/1	1.กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	9	2		3		1	
		2.กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา	3	1		1			
		3.กฎหมายอาญา	8	2		3			
		4.กฎหมายอื่นที่สำคัญ	3	1	1	1		1	
รวม			23	6	1	8		2	40

ภาคผนวก ข

- ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้
- ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 1 (IOC)
- ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ตารางที่ ข1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.สาระสำคัญ					
1.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	0.47
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	5	4	4.33	0.47
1.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 1				4.33	0.50
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5.00	0.00
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	4	4.33	0.47
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่สามารถประเมินได้	4	5	4	4.33	0.47
2.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 2				4.58	0.51
3.เนื้อหา					
3.1 เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน	4	5	5	4.67	0.47
3.2 เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	4.67	0.47
3.3 เวลาเรียนเหมาะสม	5	5	4	4.67	0.47
3.4 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 3				4.58	0.51

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.กิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	4	4.33	0.47
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.47
4.4 ระบุพฤติกรรมของครูและนักเรียนชัดเจน	4	5	3	4.00	0.82
4.5 เหมาะสมกับเวลาสอน	4	4	4	4.00	0.00
4.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4	5	4	4.33	0.47
4.7 นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม	3	5	4	4.00	0.82
สรุปด้านที่ 4				4.19	0.60
5.สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4	5	5	4.67	0.47
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 5				4.50	0.55
6. การวัดผลประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.47
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	5	4.67	0.47
6.3 มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลชัดเจน	4	5	3	4.00	0.82
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 6				4.33	0.58
สรุปภาพรวมทุกด้าน				4.39	0.57

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง นิติกรรมและสัญญา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.สาระสำคัญ					
1.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.47
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	5	5	5	5.00	0.00
1.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 1				4.67	0.50
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5.00	0.00
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่สามารถประเมินได้	4	5	5	4.67	0.47
2.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 2				4.92	0.29
3.เนื้อหา					
3.1 เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00
3.2 เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00
3.3 เวลาเรียนเหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
3.4 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 3				4.75	0.45

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.กิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	4	4.67	0.47
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	4	4.33	0.47
4.4 ระบุพฤติกรรมของครูและนักเรียนชัดเจน	4	5	5	4.67	0.47
4.5 เหมาะสมกับเวลาสอน	4	4	4	4.00	0.00
4.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00
4.7 นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 4				4.57	0.51
5.สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4	5	5	4.67	0.47
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 5				4.67	0.52
6. การวัดผลประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	0.00
6.3 มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลชัดเจน	4	5	4	4.33	0.47
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 6				4.67	0.58
สรุปภาพรวมทุกด้าน				4.71	0.46

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กฎหมายอาญา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.สาระสำคัญ					
1.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	0.47
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	4	4.33	0.47
1.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 1				4.33	0.50
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5.00	0.00
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.47
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่สามารถประเมินได้	4	5	5	4.67	0.47
2.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 2				4.83	0.39
3.เนื้อหา					
3.1 เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00
3.2 เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	4.67	0.47
3.3 เวลาเรียนเหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00
3.4 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 3				4.92	0.29

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.กิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	5	4.67	0.47
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
4.4 ระบุพฤติกรรมของครูและนักเรียนชัดเจน	4	5	4	4.33	0.47
4.5 เหมาะสมกับเวลาสอน	4	5	5	4.67	0.47
4.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00
4.7 นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 4				4.67	0.48
5.สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4	5	5	4.67	0.47
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 5				4.67	0.52
6. การวัดผลประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	5	4.67	0.47
6.3 มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลชัดเจน	4	5	4	4.33	0.47
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	4	5	4	4.33	0.47
สรุปด้านที่ 6				4.33	0.58
สรุปภาพรวมทุกด้าน				4.67	0.47

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
1.สาระสำคัญ					
1.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.47
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4	5	5	4.67	0.47
1.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 1				4.67	0.50
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5.00	0.00
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	0.47
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่สามารถประเมินได้	4	4	5	4.33	0.47
2.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 2				4.75	0.45
3.เนื้อหา					
3.1 เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00
3.2 เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	4	4	5	4.33	0.47
3.3 เวลาเรียนเหมาะสม	5	5	5	5.00	0.00
3.4 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 3				4.75	0.45

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าเฉลี่ย	S.D.
4.กิจกรรมการเรียนการสอน					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.47
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4	5	5	4.67	0.47
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.47
4.4 ระบุพฤติกรรมของครูและนักเรียนชัดเจน	4	5	4	4.33	0.47
4.5 เหมาะสมกับเวลาสอน	5	5	5	5.00	0.00
4.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	5	5	5	5.00	0.00
4.7 นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 4				4.76	0.44
5.สื่อการเรียนการสอน					
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน	5	5	5	5.00	0.00
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
สรุปด้านที่ 5				5.00	0.00
6. การวัดผลประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5.00	0.00
6.3 มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผลชัดเจน	4	5	5	4.67	0.47
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.47
สรุปด้านที่ 6				4.67	0.58
สรุปภาพรวมทุกด้าน				4.78	0.42

ตารางที่ ข2 สรุปผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4 โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่				ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	1	2	3	4			
1.สาระสำคัญ							
1.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.33	4.67	4.33	4.67	4.50	0.12	มาก
1.2 มีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	5	4.33	4.67	4.58	0.06	มากที่สุด
1.3 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเหมาะสม	4.33	4.33	4.33	4.67	4.42	0.18	มาก
สรุปด้านที่ 1					4.50	0.23	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้							
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.67	5	4.67	4.67	4.75	0.06	มากที่สุด
2.3 ระบุพฤติกรรมที่ปฏิบัติที่สามารถประเมินได้	4.33	4.67	4.67	4.33	4.50	0.12	มาก
2.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.33	5	5	5	4.83	0.12	มากที่สุด
สรุปด้านที่ 2					4.77	0.27	มากที่สุด
3.เนื้อหา							
3.1 เหมาะสมกับระดับชั้นและความสามารถของนักเรียน	4.67	5	5	5	4.92	0.06	มากที่สุด
3.2 เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.67	5	5	4.33	4.75	0.30	มากที่สุด
3.3 เวลาเรียนเหมาะสม	4.67	4.33	4.67	5	4.67	0.24	มากที่สุด
3.4 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	4.67	5	4.67	4.67	0.00	มากที่สุด
สรุปด้านที่ 3					4.75	0.26	มากที่สุด

รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่				ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
	1	2	3	4			
4. กิจกรรมการเรียนการสอน							
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	4.33	4.33	4.33	4.67	4.42	0.18	มาก
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.33	4.67	4.67	4.67	4.59	0.06	มากที่สุด
4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ	4.33	4.33	4.67	4.67	4.50	0.12	มาก
4.4 ระบุพฤติกรรมของครูและ นักเรียนชัดเจน	4.33	4.67	4.33	4.33	4.42	0.06	มาก
4.5 เหมาะสมกับเวลาสอน	4.33	4	4.67	5	4.50	0.35	มาก
4.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.33	5	5	5	4.83	0.12	มากที่สุด
4.7 นักเรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการทำงานกลุ่ม	4.33	5	5	5	4.83	0.12	มากที่สุด
สรุปด้านที่ 4					4.58	0.30	มากที่สุด
5. สื่อการเรียนการสอน							
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียน การสอน	4.67	4.67	4.67	5	4.75	0.18	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4.33	4.67	4.67	5	4.67	0.24	มากที่สุด
สรุปด้านที่ 5					4.71	0.21	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.33	5	4.67	5	4.75	0.18	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.67	5	4.67	5	4.84	0.12	มากที่สุด
6.3 มีเกณฑ์วัดผลและประเมินผล ชัดเจน	4	4.33	4.33	4.67	4.33	0.24	มาก
6.4 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	4.33	4.67	4.33	4.67	4.50	0.12	มาก
สรุปด้านที่ 6					4.60	0.30	มากที่สุด
สรุปภาพรวมทุกด้าน					4.65	0.28	มากที่สุด

โดยสรุปจากผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4

พบว่ามีความสอดคล้องทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะดังนี้

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดระดับชั้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่เหมาะสม การวัดและประเมินผลมีเกณฑ์ชัดเจนและวัดตามสภาพจริง

ตารางที่ ข3 บันทึกความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา 1

ระดับความคิดเห็น				IOC	สรุปผล
ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	0	0.66	ใช้ได้
5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	0	0.66	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	0	0.66	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	0	0.66	ใช้ได้
14	1	1	0	0.66	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	0	0.66	ใช้ได้
23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ระดับความคิดเห็น				IOC	สรุปผล
ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่3		
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	0	1	0	0.66	ใช้ได้
27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	0	1	1	0.66	ใช้ได้
31	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ข4 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุปผล
1	0.03	0.07	ตัดทิ้ง
2	0.67	0.40	ใช้ได้
3	0.47	0.27	ใช้ได้
4	0.40	0.13	ตัดทิ้ง
5	0.63	0.33	ใช้ได้
6	0.47	0.27	ใช้ได้
7	0.53	0.40	ใช้ได้
8	0.63	0.60	ใช้ได้
9	0.60	0.53	ใช้ได้
10	0.47	0.27	ใช้ได้
11	0.67	0.40	ใช้ได้
12	0.70	0.33	ใช้ได้
13	0.03	0.07	ตัดทิ้ง
14	0.37	0.33	ใช้ได้
15	0.97	0.07	ตัดทิ้ง
16	0.70	0.33	ใช้ได้
17	0.73	0.53	ใช้ได้
18	0.27	0.27	ใช้ได้
19	0.40	0.40	ใช้ได้
20	0.47	0.40	ใช้ได้
21	0.00	0.13	ตัดทิ้ง
22	0.20	0.20	ใช้ได้
23	0.67	0.53	ใช้ได้
24	0.27	0.13	ตัดทิ้ง
25	0.60	0.27	ใช้ได้
26	0.60	0.40	ใช้ได้
27	0.67	0.40	ใช้ได้

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุปผล
28	0.07	0.13	ตัดทิ้ง
29	0.47	0.27	ใช้ได้
30	0.60	0.13	ตัดทิ้ง
31	0.80	0.33	ใช้ได้
32	0.40	0.00	ตัดทิ้ง
33	0.73	0.40	ใช้ได้
34	0.67	0.53	ใช้ได้
35	0.63	0.47	ใช้ได้
36	0.63	0.47	ใช้ได้
37	0.67	0.40	ใช้ได้
38	0.73	0.27	ใช้ได้
39	0.67	0.40	ใช้ได้
40	0.97	0.07	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1
เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยวิธีการของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน ตามสูตร KR-20
ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.75

ภาคผนวก ค

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1

ตาราง แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT
เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน(D)	D^2
1	19	24	5	25
2	9	18	9	81
3	19	23	4	16
4	18	22	4	16
5	18	24	6	36
6	11	19	8	64
7	7	17	10	100
8	5	20	15	225
9	9	24	15	225
10	8	20	12	144
11	8	23	15	225
12	9	21	12	144
13	10	23	13	169
14	11	24	13	169
15	7	21	14	196
16	16	24	8	64
17	13	25	12	144
18	10	25	15	225
19	12	22	10	100
20	14	24	10	100
21	10	23	13	169
22	9	21	12	144
23	15	25	10	100
24	13	19	6	36

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน(D)	D^2
25	11	20	9	81
26	16	23	7	49
27	13	20	7	49
28	14	24	10	100

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และ หลังเรียนที่เรียน
โดยวิธีการสอนแบบ 4MAT

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 posttest	22.0714	28	2.25961	.42703
pretest	11.9286	28	3.86751	.73089

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 posttest & pretest	28	.480	.010

Paired Samples Test

		Paired Differences				t	df	Sig. (2-tailed)	
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower				Upper
Pair 1	posttest - pretest	10.14286	3.41797	.64594	8.81751	11.46821	15.703	27	.000

ภาคผนวก ง

- แผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา 1
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
รายวิชาสังคมศึกษา	รหัสวิชา ส 31101
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	เวลา 8 ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ 1 กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม 4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนประเทศชาติ และสังคมโลก

2. สาระสำคัญ/แนวคิด

กฎหมายแพ่งเป็นกฎหมายเอกชนที่กำหนดสิทธิ หน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างเอกชน หรือบุคคล ตั้งแต่ปฏิสนธิจนกระทั่งตาย เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญ ในปฏิบัติตนตามแนวทางที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้อย่างถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายกฎหมายแพ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัวได้
2. วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว
3. ปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

4. สาระการเรียนรู้

1. กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนผังความคิด เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน
- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (สมองซีกขวา)

1.1 ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามกฎหมาย เช่น การจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่า ของคู่รักคาราที่เป็นข่าว การทำบัตรประชาชน ฯลฯ ตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น ภาพเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงสิ่งใดในสังคม เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

1.2 ครูสุ่มนักเรียนยกตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนของผู้เยาว์ว่าสามารถทำอะไรได้บ้างและแสดงผลว่าทำไมจึงต้องทำซึ่งนักเรียนสามารถตอบได้หลากหลาย

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย)

2.1 ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง ผู้เยาว์ บัตรประจำตัวประชาชน จากหนังสือเรียน นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา

2.2 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยครูยกตัวอย่างข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องมาอย่างละ 1-2 ข่าว และบอกผลดีผลเสียที่ได้จากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (สมองซีกขวา)

3.1 นักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญเป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่อง ผู้เยาว์บัตรประจำตัวประชาชน

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (สมองซีกซ้าย)

4.1 ครูให้นักเรียนดู Powerpoint เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (สมองซีกซ้าย)

5.1 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

ขั้นที่ 6 สร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง (สมองซีกขวา)

6.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน คณะกรรมการ จัดทำแผนผังความคิดสร้างสรรค์ ผลงาน ตามหัวข้อเรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว กลุ่มละ 1 หัวข้อย่อย โดยให้มีความ น่าสนใจ สวยงาม (ใช้เวลาว่างนอกเวลาเรียน)

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณค่าและประยุกต์ใช้ (สมองซีกซ้าย)

7.1 สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลงานแผนผังความคิดของกลุ่มตนเอง ช่วยกัน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพของผลงาน

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น (สมองซีกขวา)

8.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และให้สมาชิกกลุ่มอื่นแสดง ความคิดเห็นเพิ่มเติม มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

8.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าที่พลเมืองฯ ม.4-ม.6
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
3. ภาพการหมั้น/การจดทะเบียนสมรส/การหย่า/การปฏิบัติตนของผู้เยาว์
4. Powerpoint เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

http://www.bp-smakom.org/BP_School/Social/Law1/Law-Civil2.htm

<http://www.thaijustice.com/webboard.asp?sub=0&id=1142759>

[http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dllbook.asp?code=LW302\(47\)](http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dllbook.asp?code=LW302(47))

10. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงานเรื่อง กฎหมาย แพ่งเกี่ยวกับตนเองและ ครอบครัว	ใบงานที่ 1.1 เรื่อง กฎหมายแพ่ง เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจแผนผังความคิด	แผนผังความคิดเรื่อง กฎหมาย แพ่งเกี่ยวกับตนเองและ ครอบครัว	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างแล้วตอบคำถาม

1. สหรั้อายุ 20 ปี บริบูรณ์ แก้วตาอายุ 19 ปี ทั้งสองรักใคร่ชอบพอกันและมีความประสงค์จะทำการสมรสกัน ทั้งสองคนจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร

.....

.....

.....

2. นักเรียนจัดว่าเป็นผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใดๆ ตามกฎหมายไม่ได้ แต่สามารถจะทำการใดได้บ้าง

.....

.....

.....

3. นายต๋อยมีภรรยาซึ่งจดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายชื่อนางเก๋ แต่ไม่มีบุตรด้วยกัน ต่อมา นายต๋อยไปได้นางชมพู่เป็นภรรยาอีกคนหนึ่ง แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส และมีบุตรด้วยกันชื่อ เด็กหญิงดี๋ม

คำถาม เด็กหญิงดี๋มจะเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของนายต๋อยได้อย่างไร

.....

.....

.....

4. นายชิตชัยอายุ 28 ปี บอกกับนายบุญมาซึ่งอายุ 20 ปี เขาจะไปขอเด็กมาเป็นบุตรบุญธรรม ขณะนี้กำลังพิจารณาว่าจะตกลงรับเด็กชายจอมอายุ 10 ปี หรือเด็กชายจ๋อน อายุ 15 ปี มาเป็นบุตรบุญธรรม ส่วนนายบุญมาก็บอกว่าเขาก็ต้องมารับเด็กมาเป็นบุตรบุญธรรมเช่นกัน นายชิตชัยสามารถจดทะเบียนรับรองผู้ใดเป็นบุตรบุญธรรมได้

.....

.....

5. นายปราโมทย์มีภรรยาชื่อนางปรานี มีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ จอยและแจน นายปราโมทย์มีบิดาชื่อจักรพงษ์ มีมารดาชื่อ จันจิรา นางจันจิรา มีบิดาชื่อประสงค์ มีมารดาชื่อจันเพ็ญ นายปราโมทย์กับนางปรานีได้ทำมาหากินร่วมกันจนมีที่ดินจำนวน 200 ไร่ ต่อมา นายปราโมทย์ถึงแก่กรรมจนแบ่งมรดก

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส 31101

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายในชีวิตประจำวัน

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 2 นิติกรรมและสัญญา

เวลา 2 ชั่วโมง

.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม 4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนประเทศชาติ และสังคมโลก

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา เป็นกฎหมายที่บังคับใช้กับการกระทำของบุคคลที่ ชอบด้วยกฎหมายและโดยสมัครใจ เพื่อก่อให้เกิดสิทธิต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ซึ่งทุกคน ควรรู้และศึกษาให้เข้าใจ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญาได้
2. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญาได้

4. สาระการเรียนรู้

กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา

- ซื้อขาย ขายฝาก เช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ
- กู้ยืมเงิน จำน่า จำนอง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ป้ายนิเทศ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญาที่ประชาชนควรรู้

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (สมองซีกขวา)

1.1 ครูยกตัวอย่างการเช่าซื้อรถยนต์ของประชาชนตามโครงการรถยนต์คันแรก / การนำทรัพย์สินไปจำนำของผู้ปกครองในช่วงเปิดเทอม/การกู้ยืมเงินของประชาชนที่มีรายได้น้อย และตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและช่วยกันยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากที่นักเรียนเคยดูข่าวหรือเห็นในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย)

2.1 ครูให้นักเรียนศึกษาความหมายของนิติกรรมและสัญญาจากหนังสือเรียนและอภิปรายร่วมกับนักเรียน โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการทำนิติกรรมและสัญญาจะส่งผลได้อย่างไรและหากไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจะส่งผลเสียอย่างไรตามที่ยกตัวอย่างในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (สมองซีกขวา)

- 3.1 ครูให้นักเรียนคู่วิเคราะห์กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญาและให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือเรียน
- การเช่าซื้อ
 - การกู้ยืม
 - การเช่าทรัพย์สิน

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (สมองซีกซ้าย)

4.1 ครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา และร่วมสรุปประเด็นที่สำคัญกับนักเรียนจากเรื่องที่ศึกษา

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (สมองซีกซ้าย)

- 5.1 ครูให้นักเรียนจับคู่ทำใบงานเรื่อง นิติกรรมและสัญญา

ขั้นที่ 6 สร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง (สมองซีกขวา)

6.1 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ออกแบบการจัดทำป้ายนิเทศ เรื่องกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญาที่ประชาชนควรรู้ (ใช้เวลาว่างนอกเวลาเรียน) ให้มีความถูกต้อง สวยงาม น่าสนใจ

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณค่าและประยุกต์ใช้ (สมองซีกซ้าย)

7.1 สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลงานของกลุ่มตนเอง ช่วยกันปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพของผลงานให้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น (สมองซีกขวา)

8.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และให้สมาชิกกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

8.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องนิติกรรมและสัญญา

8.3 ครูมอบหมายให้นักเรียนนำป้ายนิเทศไปเผยแพร่ความรู้ห้องศูนย์สื่อสังคมศึกษาฯ

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าที่พักเมืองฯ ม.4-ม.6
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
3. วิดิทัศน์ เรื่องกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญา
 - การเช่าซื้อ
 - การกู้ยืม
 - การเช่าทรัพย์สิน
4. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง นิติกรรมและสัญญา

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.dnp.go.th/mfcd10/knowledge/law.doc>

10. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจป้ายนิเทศกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญาที่ประชาชนควรรู้	ป้ายนิเทศกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับนิติกรรมและสัญญาที่ประชาชนควรรู้	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงานที่ 1.2 เรื่อง นิติกรรมและสัญญา	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์

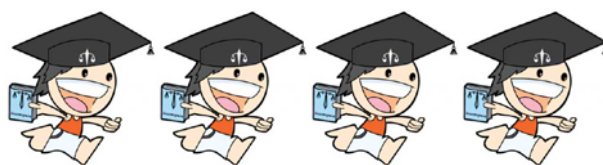
ใบงานที่ 1.2
เรื่อง นิติกรรมและสัญญา

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความในตารางเติมลงหลังข้อความให้ถูกต้อง

ก จำนำ	ง จำนอง	ช โมณะ
ข สัญญาเช่าซื้อ	จ นิติกรรม	ซ โมณียะ
ค สัญญากู้ยืมเงิน	ฉ สัญญาขายฝาก	

1. นิติกรรมที่เกิดจากเด็กหญิงพจมาน อายุ 11 ปี นำรถจักรยานไปขาย
2. การนำเอาอสังหาริมทรัพย์ไปไว้กับบุคคลหนึ่งเพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้
3. สัญญาซื้อขายซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะต้องตกเป็นของผู้ซื้อ แต่มีข้อตกลงพิเศษว่าผู้ขายอาจขอไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้
4. การทำนิติกรรม 2 ฝ่าย ระหว่างผู้ให้กู้เรียกว่า เจ้าหนี้ ฝ่ายหนึ่ง และผู้กู้เรียกว่า
- เรียกว่าลูกหนี้ ฝ่ายหนึ่ง โดยลูกหนี้มีหน้าที่จะต้องใช้เงินคืน พร้อมดอกเบี้ยในเวลาที่กำหนด
5. การซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ทำเป็นหนังสือแต่ไม่จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
6. การทำข้อผูกพันในทางกฎหมายของบุคคลด้วยความสมัครใจเพื่อก่อให้เกิดสิทธิต่างๆ
7. การเช่าซื้อเป็นสัญญาส่วนหนึ่ง และมีค้ำประกันว่าจะขายทรัพย์สินนั้นให้ หรือให้ทรัพย์สิน
- นั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่าเมื่อผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นค่าเช่าครบจำนวนตามที่กำหนดไว้ในสัญญา
8. การทำสัญญาว่าจ้างฆ่าคน
9. การเอาทรัพย์สินตราไว้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเพื่อเป็นการประกันการชำระหนี้
10. นิติกรรมที่กระทำโดยผู้เยาว์, คนไร้ความสามารถ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างแล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

นายเก่งทำสัญญาขายฝากที่ดินแปลงหนึ่งไว้กับนายกวางจำนวนเงิน 200,000 บาท มีกำหนดไถ่ถอนคืนภายใน 4 ปี นายเก่งได้นำเงินไปไถ่ที่ดินคืนจากนายกวาง แต่นายกวางไม่อยู่เดินทางไปต่างประเทศ นายเก่งรอนนายกวางกลับมา แต่ก็เลยกำหนดเวลา 4 ปีไปแล้ว นายกวางจึงไม่ยอมให้ไถ่คืน

1. จากข้อความนี้เป็นสัญญาเกี่ยวกับอะไร และที่ดินนี้สามารถไถ่คืนได้หรือไม่ อย่างไร

.....

กรรณกขอู้เงินจากกึ่งแก้ว จำนวน 30,000 บาท โดยกรรณกได้นำสร้อยคอทองคำหนัก 3 บาท มามอบให้เพื่อเป็นการจำนำและสัญญาว่าจะนำเงินมาใช้คืนจนครบภายในเวลา 15 วัน เมื่อครบกำหนด 15 วัน กรรณกยังไม่นำเงินมาชำระหนี้ กึ่งแก้วควรดำเนินการอย่างไร

2. จากข้อความนี้กึ่งแก้วควรดำเนินการอย่างไร

.....

นายแดงได้ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์คันหนึ่งจากบริษัทรถยนต์แห่งหนึ่ง กำหนดชำระเงินค่าเช่าทุกๆ วันสิ้นเดือน ต่อมานายแดงผิคนัด ไม่ชำระเงินค่าเช่า 2 เดือนติดต่อกัน คือ เดือนพฤษภาคมและมิถุนายน

3. ในกรณีนี้บริษัทรถยนต์จะบอกเลิกสัญญาได้หรือไม่

.....

เอกรินทร์รถยนต์ของโอไปใช้เป็นเวลา 1 เดือน โดยเอกรินทร์ได้ให้เงินแก่โอจำนวน 5,000 บาท เพื่อตอบแทนที่ตนนำรถของโอไปใช้ กรณีนี้เป็นลักษณะของสัญญาประเภทใด

4. กรณีนี้เป็นลักษณะของสัญญาประเภทใด

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส 31101

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายในชีวิตประจำวัน

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 3 กฎหมายอาญา

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม 4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนประเทศชาติ และสังคมโลก

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายที่รวมเอาลักษณะความผิดต่าง ๆ และกำหนดบทลงโทษซึ่งบัญญัติขึ้นโดยมีจุดประสงค์ที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสังคม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.อธิบายลักษณะการกระทำผิดทางอาญาและความรับผิดชอบทางอาญาได้
- 2.ระบุลักษณะการกระทำผิดตามหลักกฎหมายอาญาจากกรณีตัวอย่างได้

4. สาระการเรียนรู้

กฎหมายอาญา

- ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
- ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.4 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.5 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.6 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนผังความคิดเรื่อง กฎหมายอาญา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (สมองซีกขวา)

- 1.1 ครูยกตัวอย่างข่าวอาชญากรรม ข่าวการกระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เช่น
 - โจรปล้นร้านทอง
 - หญิงชราถูกคนร้ายกระชากสร้อยและทำร้ายร่างกาย
 - นักศึกษาสองสถาบันยกพวกตีกันจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บ
 - คาราวับรถชนตำรวจที่กำลังปฏิบัติหน้าที่จนเป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย
 - พนักงานธนาคารขโมยเงินของธนาคาร

จากนั้นตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและช่วยกันยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากที่นักเรียนเคยดู ข่าวว่าการกระทำผิดดังกล่าวมีผลเสียต่อตนเองหรือสังคมอย่างไร

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย)

2.1 ครูให้นักเรียนศึกษาความหมาย ลักษณะของกฎหมายอาญาและโทษทางอาญา จากหนังสือเรียนและอภิปรายร่วมกับนักเรียน โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมายจะส่งผลดีต่อสังคมอย่างไรและหากไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจะส่งผลเสียอย่างไรตามที่ยกตัวอย่างในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (สมองซีกขวา)

- 3.1 ครูให้นักเรียนดู Powerpoint เรื่อง กฎหมายอาญา และให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (สมองซีกซ้าย)

- 4.1 ครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม เรื่อง กฎหมายอาญา

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (สมองซีกซ้าย)

- 5.1 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง กฎหมายอาญา

ขั้นที่ 6 สร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง (สมองซีกขวา)

6.1 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ออกแบบการจัดทำแผนผังความคิด เรื่อง กฎหมายอาญา (ใช้เวลาว่างนอกเวลาเรียน) ให้มีความถูกต้อง สวยงาม น่าสนใจ

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณค่าและประยุกต์ใช้ (สมองซีกซ้าย)

7.1 สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลงานแผ่นพับของกลุ่มตนเอง ช่วยกันปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพของผลงานให้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น (สมองซีกขวา)

8.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และให้สมาชิกกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

8.3 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องกฎหมายอาญา

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าที่พลเมืองฯ ม.4-ม.6
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
3. Powerpoint เรื่อง กฎหมายอาญา
4. ใบงานที่ 1.3 เรื่องกฎหมายอาญา

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.dnp.go.th/mfcd10/knowledge/law.doc>

10. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแผนผังความคิดเรื่อง กฎหมายอาญา	แผนผังความคิดเรื่อง กฎหมายอาญา	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงานที่ 1.3 เรื่อง กฎหมายอาญา	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์

ใบงานที่ 1.3
เรื่อง กฎหมายอาญาที่ควรรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม

กรณีศึกษาที่ 1

นิควางวิฑูกระเป๋าคู่อยู่ข้างๆ ตนเอง น้อยเดินผ่านมาเห็นเข้าจึงหยิบเอาวิฑูไป
นิตตะโกนตาม “เอาของนั้นคืนมา” การกระทำของน้อยจัดว่าเป็นความผิดฐานใด

คำตอบ

กรณีศึกษาที่ 2

แม่ค หมู และหมาก ชวนกันเข้าไปในบ้านของเก้ในตอนกลางคืน แม่คและหมูรุมทำร้าย
แก้วจนหมดสติ หมูเก็บทรัพย์สินของมีค่าของเก้ใส่ถุง ทั้งสามคนหลบหนีไป

คำถาม แม่ค หมู และหมาก มีความผิดฐานใด

คำตอบ

กรณีศึกษาที่ 3

อาร์ทใช้มีดจี้ที่ลำคอของไอ้ และสั่งให้ไอ้ส่งกระเป๋าเงินให้ ไอ้จึงจำใจต้องส่งกระเป๋าเงินให้อาร์ท

คำถาม อาร์ทมีความผิดฐานใด

คำตอบ

กรณีศึกษาที่ 4

แจ๊คหยิบเอากระเป๋าเงินของเจ๊บซึ่งอยู่ในลิ้นชักโต๊ะ เจ๊บเห็นเข้าจึงขัดขวาง แจ๊คจึงชกเจ๊บจนล้ม
ลงแล้วหยิบเอากระเป๋าเงินของเจ๊บเดินออกนอกห้องไป

คำถาม แจ๊คมีความผิดฐานใด

คำตอบ

กรณีศึกษาที่ 5

หาญลักแหวนทองคำของหงส์ไป แล้วนำไปขายให้แก่คมสัน

คำถาม คมสันมีความผิดฐานใด

คำตอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา ส 31101

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 กฎหมายในชีวิตประจำวัน

เวลา 8 ชั่วโมง

หน่วยย่อยที่ 4 กฎหมายอื่นที่สำคัญ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม 4-6/1 วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนประเทศชาติ และสังคมโลก

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

กฎหมายเกี่ยวกับชุมชนและประเทศเป็นกฎหมายที่ปกป้องและคุ้มครองผลประโยชน์หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ได้แก่ การรับราชการทหาร กฎหมายภาษีอากร กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1.อธิบายกฎหมายอื่นที่สำคัญได้
2. ปฏิบัติตนตามกฎหมายอื่นที่สำคัญได้ถูกต้อง
- 3.วิเคราะห์ผลของการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

กฎหมายการรับราชการทหาร กฎหมายเกี่ยวกับภาษี กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคปฎิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศได้

4. สาระการเรียนรู้

1.กฎหมายอื่นที่สำคัญ

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- 2) กฎหมายการรับราชการทหาร
- 3) กฎหมายภาษีอากร
- 4) กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

2. ข้อตกลงระหว่างประเทศ

- 1)กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
- 2)ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 5.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - กระบวนการปฏิบัติ
 - กระบวนการทำงานกลุ่ม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผ่นพับ เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

8. กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างคุณค่าและประสบการณ์ของสิ่งที่เรียน (สมองซีกขวา)

- 1.1 ครูยกตัวอย่างข่าวการรับราชการทหารของชายไทย/การเสียดินแดนของผู้มีรายได้อาจได้ตามกฎหมาย/ผู้บริโภครที่ได้รับความเดือดร้อนจากสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน แล้วจึงตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและช่วยกันยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากที่นักเรียนเคยดูข่าวว่ามีกรณีตัวอย่างใดเพิ่มเติมอีกบ้าง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ประสบการณ์ (สมองซีกซ้าย)

- 2.1ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าหากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมายเหล่านี้จะส่งผลดีต่อตนเองและสังคมอย่างไรและหากไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องจะส่งผลเสียอย่างไรตามที่ยกตัวอย่างในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นปรับประสบการณ์เป็นความคิดรวบยอด (สมองซีกขวา)

- 3.1 ครูให้นักเรียนดู Powerpoint เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญและข้อตกลงระหว่างประเทศ

ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด (สมองซีกซ้าย)

4.1 ครูอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญและข้อตกลงระหว่างประเทศ และให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นที่สำคัญจากเรื่องที่ศึกษา

ขั้นที่ 5 ขั้นลงมือปฏิบัติจากกรอบความคิดที่กำหนด (สมองซีกซ้าย)

5.1 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.4 เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

ขั้นที่ 6 สร้างชิ้นงานเพื่อสะท้อนความเป็นตนเอง (สมองซีกขวา)

6.1 ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ออกแบบการจัดทำแผ่นพับเรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ (ใช้เวลาว่างนอกเวลาเรียน) ให้มีความถูกต้อง สวยงาม น่าสนใจ

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณค่าและประยุกต์ใช้ (สมองซีกซ้าย)

7.1 สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลงานของกลุ่มตนเอง ช่วยกันปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาคุณภาพของผลงานให้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี

ขั้นที่ 8 แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น (สมองซีกขวา)

8.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน และให้สมาชิกกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม มีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์

8.2 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องกฎหมายอื่นที่สำคัญและข้อตกลงระหว่างประเทศ

8.3 ครูมอบหมายให้นักเรียนนำแผ่นพับไปเผยแพร่ห้องศูนย์สื่อสังคมศึกษาฯ

8.4 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน หน้าที่พลเมืองฯ ม.4-ม.6
2. หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม
3. Powerpoint เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญและข้อตกลงระหว่างประเทศ
4. ใบความรู้เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ
5. ใบงานที่ 1.4 เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://www.dnp.go.th/mfcd10/knowledge/law.doc>

10. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจป้อนิเทศเรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ	แผ่นพับเรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ตรวจใบงาน	ใบงานที่ 1.4 เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
ทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

ใบความรู้เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ เป็นสาขาหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศจากเดิมเรียกกันว่า “กฎหมายระหว่างประเทศยามสงคราม หรือ กฎหมายสงคราม” กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศมีจุดประสงค์ที่จะมุ่งส่งเสริมคุณค่า อันเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับกฎหมายสิทธิมนุษยชน

กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศเริ่มต้นจากความพยายามของนายอังรีดูนังต์และคณะที่จะหาทางลดภาวะทุกข์ทรมานอันน่าสะพรึงกลัวที่เกิดกับทหารและพลเรือน จากการสู้รบระหว่างคู่สงคราม พวกเขาได้รณรงค์เป็นเวลานานจนรัฐต่างๆ เห็นความสำคัญของปัญหาทำให้สาระสำคัญของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศจึงเกี่ยวข้องกับเรื่องของการปกป้องคุ้มครอง และดูแลพลเรือนของประเทศคู่สงคราม เช่น ห้ามการใช้อาวุธและวิธีการทำการสู้รบซึ่งมีลักษณะการทำลายล้างอย่างมหาศาล ก่อให้เกิดความสูญเสียโดยไม่จำเป็นหรือความทุกข์ทรมานเกินไป เช่น การใช้อาวุธเคมี การใช้อาวุธชีวภาพ อาวุธนิวเคลียร์ ห้ามกระทำการรุนแรงหรือคุกคามว่าจะทำการรุนแรงเพื่อให้ประชาชนหวาดกลัว เป็นต้น

กล่าวได้ว่ากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศเป็นตัวอย่างของกฎหมายที่เกิดจากการตกลงร่วมกันของมนุษย์ด้วยกันอย่างแท้จริง

กฎหมายนี้มีความมุ่งหมาย คือ การเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ โดยพัฒนาการของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศมีผลทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนของนานประเทศ ในการสอดส่องดูแลเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องนี้สำหรับประเทศไทยเคยมีกฎหมายที่สอดคล้องกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ เช่น พระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พุทธศักราช 2488 พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติอาชญากรรมสงคราม พุทธศักราช 2488

พ.ศ. 2510 ประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 48 เป็นต้น

ที่มา: <http://kanghawoo.exteen.com/20111227/entry> สืบค้นเมื่อ 29 ตุลาคม 2558

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นข้อตกลงของสหประชาชาติ ได้กำหนดขึ้น เพื่อให้ประเทศสมาชิกได้ใช้เป็นแนวทางในการคุ้มครองดูแลสิทธิและเสรีภาพของพลเมืองประเทศของตน

แนวคิดเกี่ยวกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเกิดขึ้นหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง เนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้นำมาซึ่งความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประเทศคู่สงครามอย่างมหาศาล โดยส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความทารุณโหดร้ายของฝ่ายอักษะซึ่งนำโดยอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ผู้นำประเทศเยอรมันนี และเบนิโต มุสโสลินี ผู้นำประเทศอิตาลี จนทำให้ประเทศต่างๆทั่วโลกหวั่นเกรงเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นในอนาคต

ดังนั้น ได้มีการจัดตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น จึงได้มีการผลักดันให้องค์การสหประชาชาติเร่งกำหนดแนวทางคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขึ้นมาคุ้มครองมนุษยชาติ

จนกระทั่งเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2491(ค.ศ.1948) สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติจึงได้มีมติรองรับและประกาศใช้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกตามมาด้วยกติการะหว่างประเทศอีก 2 ฉบับด้วยกัน ได้แก่ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2519(ค.ศ.1976)

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2519 (ค.ศ.1976) ต่อมาในเดือนธันวาคม พ.ศ.2536 สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีมติจัดตั้งตำแหน่งข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติขึ้น เพื่อดูแลและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนรวมทั้งตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศต่างๆ โดยผู้ดำรงตำแหน่งเป็นคนแรก คือ นายโฮเซ อายาสา ลาสโซ ชาวเอกวาดอร์

กล่าวได้ว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ถือเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่ช่วยในการวางรากฐานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศฉบับแรกของโลก และปัจจุบันประชาคมโลกต่างยอมรับให้ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติอยู่ในฐานะแม่บทของกฎหมายสิทธิมนุษยชนทั้งหมด

ที่มา: <https://sites.google.com/site/30313panisa> สืบค้นเมื่อ 29 ตุลาคม 2558

ใบงานที่ 1.4
เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่สำคัญตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. การรับราชการทหารมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างไร

.....
.....

2. หากแต่ละประเทศปฏิบัติตามปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติจะก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

.....
.....

3. ภาษีเงินได้หมายถึงอะไรและหากผู้มีหน้าที่เสียไม่ชำระภาษีภายในกำหนดระยะเวลาจะเกิดผลอย่างไร

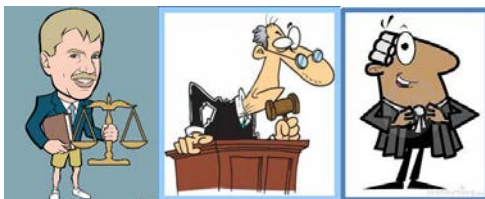
.....
.....

4. รัฐธรรมนูญมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมอย่างไร

.....
.....
.....

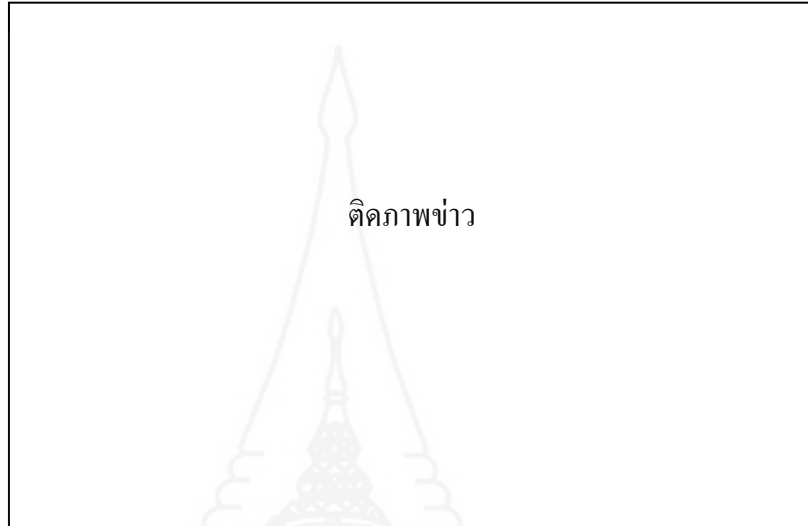
5. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าการเรียนรู้ทำความเข้าใจกฎหมายแต่ละประเภทเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้เราสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

.....
.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข่าวของการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม และนำข่าวมาติดในกรอบด้านล่าง พร้อมวิเคราะห์ตามหัวข้อที่กำหนด

คำถาม

1. ข่าวเกี่ยวกับเรื่องอะไร
.....
2. การกระทำของบุคคลในข่าวแสดงถึงการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่
จงอธิบาย.....
.....
.....
3. ผลของการกระทำเป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยทั่วไปหรือไม่ จงอธิบายเหตุผล
.....
.....
4. การกระทำของบุคคลในข้อ 2 นั้น ควรสนับสนุนหรือควรแก้ไขอย่างไร จงอธิบาย
.....
.....
.....

แบบประเมินแผนพับ/ป้ายนิเทศ/แผนผังความคิด

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาของกฎหมายถูกต้อง สมบูรณ์ ครบถ้วนตามที่กำหนด				
2	การลำดับเนื้อหา				
3	ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหากฎหมาย				
4	ความคิดสร้างสรรค์				
5	งานเสร็จทันเวลาที่กำหนด				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4

ดี = 3

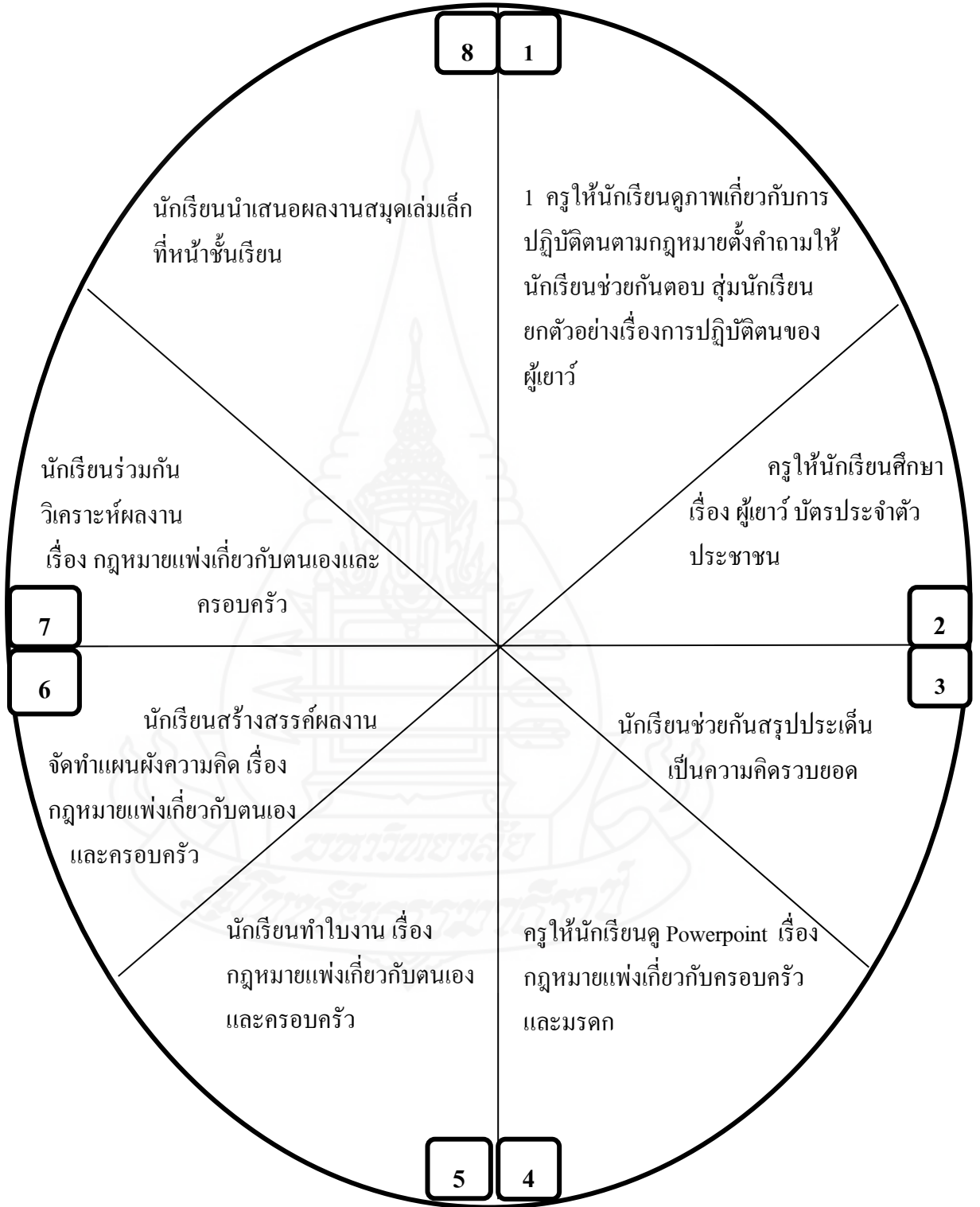
พอใช้ = 2

ปรับปรุง = 1

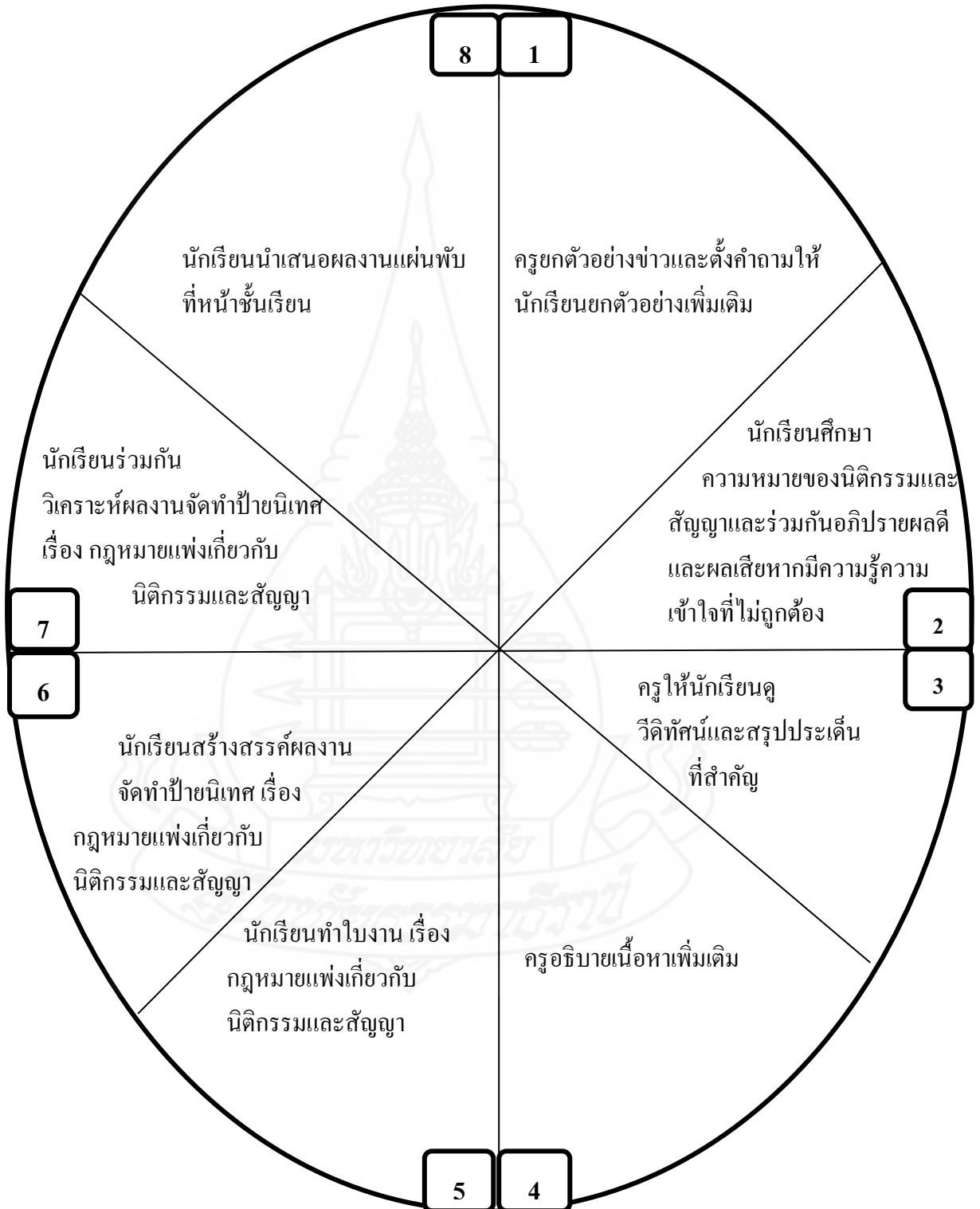
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี
9 - 12	พอใช้
0 - 8	ปรับปรุง

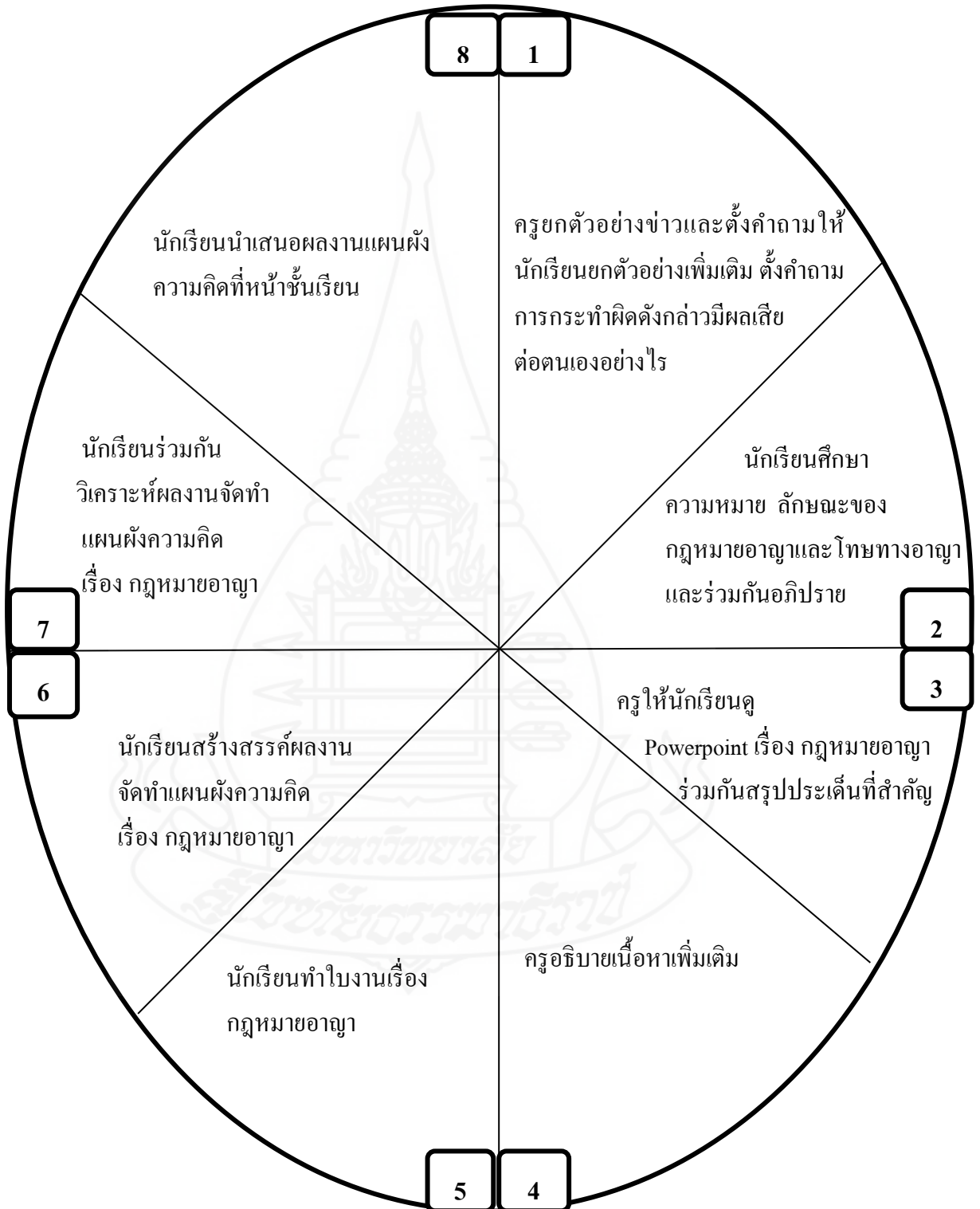
แผนผังการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว

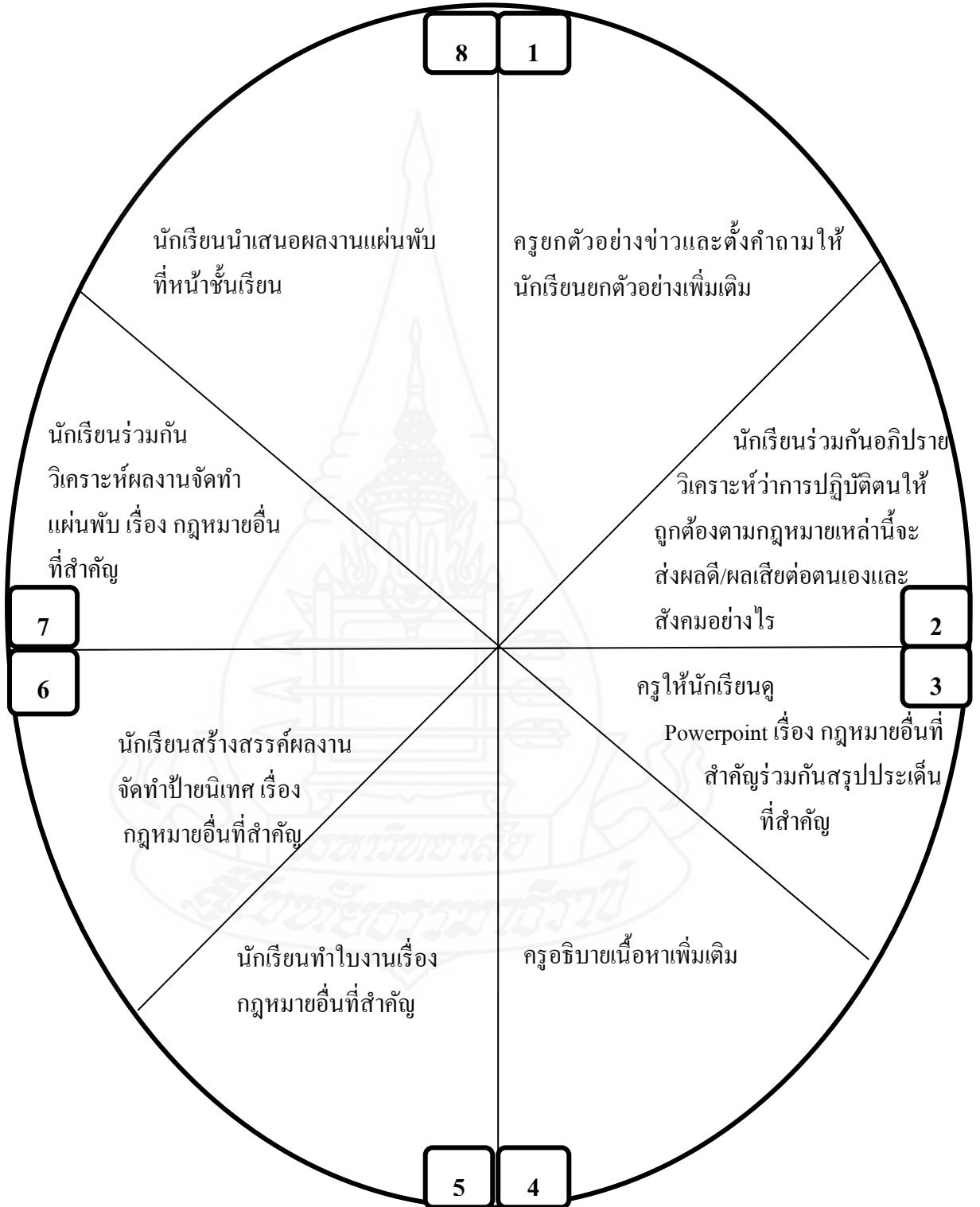
แผนผังการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง นิติกรรมและสัญญา

แผนผังการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กฎหมายอาญา

แผนผังการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายอื่นที่สำคัญ

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. บุคคลธรรมดาเริ่มมีสิทธิตามกฎหมายตั้งแต่เมื่อใด
 - ก. เมื่อบรรลุนิติภาวะอายุครบ 20 ปี
 - ข. เมื่อทำบัตรประจำตัวประชาชน
 - ค. เมื่อคลอดออกจากครรภ์มารดา
 - ง. ตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดาแต่มีเงื่อนไขว่าเมื่อคลอดออกจากครรภ์มารดาแล้วต้องมีชีวิตรอดเป็นทารก
2. เพราะเหตุใดจึงมีคำกล่าวที่ว่า “ความไม่รู้กฎหมาย ไม่เป็นข้อแก้ตัว”
 - ก. เพราะกฎหมายที่ออกมาจะต้องใช้บังคับแก่ทุกคน
 - ข. เพราะกฎหมายที่ออกมาทุกฉบับประชาชนจะต้องรู้และปฏิบัติตาม
 - ค. เพราะประเทศชาติต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น
 - ง. เพราะกฎหมายทุกฉบับประชาชนจะต้องรู้และปฏิบัติตามและต้องใช้บังคับแก่ทุกคน
3. การรับบุตรบุญธรรมจะมีผลสมบูรณ์เมื่อใด
 - ก. เมื่อมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม
 - ข. เมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมนำเด็กนั้นมาเลี้ยงเป็นบุตร
 - ค. เมื่อคู่สมรสของผู้รับบุตรบุญธรรมให้ความยินยอม
 - ง. เมื่อพ่อแม่ของเด็กแสดงความยินยอม โดยทำเป็นหนังสือมอบเด็กให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้รับบุตรบุญธรรมแล้ว
4. เด็กที่เกิดจากบิดามารดาซึ่งมิได้ทำการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย จะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดาได้ในกรณีใด
 - ก. สูติบัตรของเด็กระบุว่าเด็กเป็นบุตรของตน
 - ข. บิดามารดาได้จดทะเบียนสมรสกันภายหลัง
 - ค. มีเอกสารของบิดาแสดงว่าเด็กเป็นบุตรของตน
 - ง. มีพฤติการณ์ปรากฏและยอมรับกัน โดยทั่วไปว่าเป็นบุตรของบิดา
5. บุคคลใดต่อไปนี้เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว
 - ก. ผู้ชายอายุ 19 ปี ทำงานมาแล้ว 1 ปี
 - ข. ผู้ชายอายุ 18 ปี เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส.
 - ค. ผู้ชายอายุ 20 ปี เรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี
 - ง. ผู้ชายอายุ 16 ปี อยู่กินนันทามีภรรยาที่อายุน้อยกว่า 20 ปี

6. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของบุตรต่อบิดามารดา
ก. บุตรมีหน้าที่ใช้ชื่อสกุลของบิดา	ข. บุตรต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา
ค. บุตรมีหน้าที่ใช้ชื่อสกุลของมารดา	ง. บุตรจะฟ้องบิดามารดาได้เฉพาะคดีอาญา
7. ททรัพย์สินในข้อใดเป็นสินสมรส
- ก. แหวนเพชรซึ่งเป็นแหวนหมั้นของภรรยา
- ข. รถยนต์ที่บิดาของสามียกให้แก่บุตรโดยเสน่หา
- ค. ที่ดินที่ภรรยาซื้อหลังจากที่สมรสกับสามีแล้ว
- ง. ที่ดินของสามีที่มารดาสามียกให้ก่อนทำการสมรส
8. ในกรณีที่เจ้ามรดกไม่ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินของตนให้แก่ผู้ใดทั้งไม่มีทายาทโดยธรรมและไม่มีคู่สมรส ทรัพย์มรดกนั้นจะตกให้แก่ใคร
ก. แผ่นดิน	ข. บุตรบุญธรรม
ค. ผู้จัดการมรดก	ง. เจ้ามรดกหรือองค์การกุศลชำระหนี้ให้เจ้าหนี้
9. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชนกำหนดให้ผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร
- ก. มีเชื้อชาติไทย
- ข. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
- ค. มีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์
- ง. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 7 ปี แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์
10. บุคคลที่จะรับผู้อื่นเป็นบุตรบุญธรรมจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร
- ก. มีอายุ 25 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 15 ปี
- ข. มีอายุ 25 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 20 ปี
- ค. มีอายุ 30 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 10 ปี
- ง. มีอายุ 30 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 15 ปี
11. ข้อใดเป็นสัญญากู้ยืมเงินที่มีเมื่อมีการกระทำผิดสัญญาแล้ว จะไม่สามารถนำมาฟ้องร้องคดีกันได้
- ก. เก้าอี้ยืมเงินน้อย 1,500 บาท โดยไม่ทำหนังสือสัญญา
- ข. อรเก้าอี้ยืมเงินด้อย 2,000 บาท โดยไม่ทำหนังสือสัญญา
- ค. แก้วเก้าอี้ยืมเงินพุก 3,200 บาท โดยทำสัญญาไว้ว่าแก้วจะไม่ให้ดอกเบี้ยวแก่พุก
- ง. ปืนเก้าอี้ยืมเงินนัย 5,000 บาท โดยทำสัญญาเงินกู้ไว้แต่ไม่ได้ระบุวันที่ปืนจะใช้เงินคืน

12. นายคนที่เอาแหวนเพชรไปขายให้นายณรงค์ราคา 300,000บาท โดยตกลงว่าจะไถ่ทรัพย์สินนั้นคืนได้ภายใน 1 ปี ถือว่าเป็นนิติกรรมประเภทใด

ก. การจำนำ	ข. การขายฝาก
ค. การเช่าซื้อ	ง. การซื้อขาย

13. ทรัพย์สินในข้อใดเป็นอสังหาริมทรัพย์

ก. แหวน	ข. รถยนต์
ค. หอนาฬิกา	ง. โตรกทัศน์สี 32 นิ้ว

14. ตัวอย่างข้อใดเป็นการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย

- ก. นายบุญส่งและนางซูใจเป็นญาติสืบสายโลหิตสมรสกัน
- ข. ภายหลังจากสามีตาย 101 วัน นางอารีย์สมรสใหม่
- ค. นางสาวชบาสมรสเมื่ออายุ 17 ปีบริบูรณ์ โดยการยินยอมของบิดามารดา
- ง. นายก้องเกียรติมีภรรยาที่ชอบตามกฎหมายอยู่แล้วแต่มาสมรสกับน.ส.มะลิ

15. การที่กฎหมายกำหนดให้ผู้เยาว์ทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองนั้นมีผลดีต่อผู้เยาว์อย่างไร

- ก. ป้องกันการถูกเอาเปรียบจากผู้อื่น
- ข. ผู้เยาว์ได้รับการปกป้องและคุ้มครอง
- ค. ทำให้ผู้เยาว์มีความเคารพยำเกรงบิดามารดา ผู้ปกครอง
- ง. บิดามารดาและผู้ปกครองต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้เยาว์

16. นายวัฒน์เช่าบ้านนางไบบัว โดยทำสัญญาเช่าไว้ 5 ปี แต่ไม่ได้ไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

สัญญาเช่านี้มีผลใช้บังคับได้กี่ปี

ก. 1 ปี	ข. 3 ปี
ค. 5 ปี	ง. ไม่มีผลมาตั้งแต่แรก

17. โทยกักขังต่างจากโทษจำคุกอย่างไร

- ก. โทยกักขังจะถูกกักขังที่เรือนจำ ส่วนโทษจำคุกถูกกักขังอยู่ภายในสถานี่ตำรวจ
- ข. โทยกักขังมีระยะเวลาในการรับโทษไม่เกิน 5 ปี หากเกินกว่านี้จะเป็นโทษจำคุก
- ค. โทยกักขังสามารถเดินทางไปที่ได้ก็ได้ในเวลา ก่อน 18.00 น. ส่วนโทษจำคุกต้องถูกคุมขังตลอดเวลา
- ง. โทยกักขังจะกำหนดสถานที่ที่ใช้ควบคุมตัวที่ได้ก็ได้ ส่วนโทษจำคุกต้องถูกควบคุมตัวอยู่ที่เรือนจำเท่านั้น

18. กฎหมายที่กำหนดลักษณะของการกระทำที่ถือเป็นความผิด และกำหนดโทษของการกระทำนั้นไว้ เป็นความหมายของอะไร

ก.กฎหมายแพ่ง	ข.กฎหมายเอกชน
ค.กฎหมายอาญา	ง.กฎหมายระหว่างประเทศ

19. ข้อใดไม่ใช่โทษทางอาญา

ก.ปรับ	ข.จำคุก
ค.กักขัง	ง.ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

20. ทุกกรณีเป็นความผิดอาญาทุกเว้นข้อใด

- ก. ขับรถยนต์ชนรั้วบ้านผู้อื่น โดยไม่เจตนา
 ข. ใช้ปืนยิงผู้อื่นแต่กระสุนพลาดไปถูกกระจกหน้าต่างรถยนต์แตก
 ค. กำลังคิดเงื่อดาบจะฟันแต่กลับใจเพราะกลัวบาป
 ง. กระจกสร้อยคอทองคำของผู้อื่นแล้ววิ่งหลบหนีไป

21. นายโจ้ และนายเจ้ง ร่วมกันข่มขืนนางแดง ให้มอบนาฬิกาให้มิเช่นนั้นจะทำอันตรายถึงชีวิต ต่อมา ตำรวจ

จับกุมตัวนายโจ้ และนายเจ้ง และดำเนินคดีตามกฎหมาย ถือเป็นกรกระทำผิดลักษณะใด

ก.กรรโทษทรัพย์	ข.วิงราวทรัพย์
ค.ลักทรัพย์	ง.ริดเอาทรัพย์

22. นายสมปองกระชากสร้อยคอทองคำของนางสมหมายขณะที่นางสมหมายกำลังยืนรอรถประจำทางอยู่แล้ววิ่งหนีไป กรณีนี้นายสมปองกระทำความผิดฐานใด

ก.ชิงทรัพย์	ข.ปล้นทรัพย์
ค.วิงราวทรัพย์	ง.ริดเอาทรัพย์

23. บุตรลักทรัพย์ของบิดา กฎหมายให้ถือว่าเป็นความผิดอาญาประเภทใด

- ก.ความผิดลหุโทษ
 ข.ความผิดอาญาแผ่นดิน
 ค.ความผิดที่ยอมความได้
 ง.ความผิดที่กฎหมายยกเว้นโทษให้

24. ข้อใดคือวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
- ก. แสวงหาประโยชน์จากเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
 - ข. ลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีอาญาร้ายแรง
 - ค. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาอาวุธ
 - ง. ค้ำครองประโยชน์และความปลอดภัยของมนุษย์
25. ข้อใดกล่าวถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้อย่างถูกต้อง
- ก. เป็นข้อบังคับที่ตราขึ้น โดยผู้นำประเทศ
 - ข. เป็นข้อกำหนดที่มีไว้ลงโทษผู้กระทำความผิด
 - ค. เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ
 - ง. เป็นบรรทัดฐานเกี่ยวกับการเมือง โดยเฉพาะ
26. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีความสำคัญต่อคนไทยอย่างไร
- ก. ช่วยให้คนไทยมีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่มั่งคั่ง
 - ข. ค้ำครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย
 - ค. เป็นสิ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย
 - ง. เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษและเป็นสมบัติของชาติ
27. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหน้าที่การรับราชการทหารของชายไทย
- ก. อายุ 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 30 ปี คือทหารกองเกิน
 - ข. อายุย่างเข้า 18 ปีบริบูรณ์ ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน
 - ค. อายุย่างเข้าปีที่ 21 ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกการตรวจเลือกทหาร
 - ง. นักเรียน นักศึกษา ที่เรียน ร.ด. ไม่ต้องรับราชการทหาร
28. บริษัทผลิตขนมแห่งหนึ่งได้ใส่สีซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคในขนม คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถสั่งห้ามขายชั่วคราวได้หรือไม่
- ก. ไม่ได้ เพราะยังไม่ได้พิสูจน์ว่าเป็นอันตราย
 - ข. ไม่ได้ เพราะคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไม่มีอำนาจ
 - ค. ได้ เพราะมีเหตุที่น่าเชื่อว่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค
 - ง. ได้ เพราะคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถสั่งห้ามขายสินค้าได้ทุกชนิด

29. การไม่ติดป้ายบอกราคาสินค้าหรือบริการ ถือเป็น การละเมิดสิทธิใดของผู้บริโภคตาม พ.ร.บ. ผู้บริโภค

ผู้บริโภค พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541

ก. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ

ข. สิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องและเพียงพอ

ค. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญากับผู้ขายสินค้าหรือให้บริการ

ง. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการตามความต้องการส่วนบุคคล

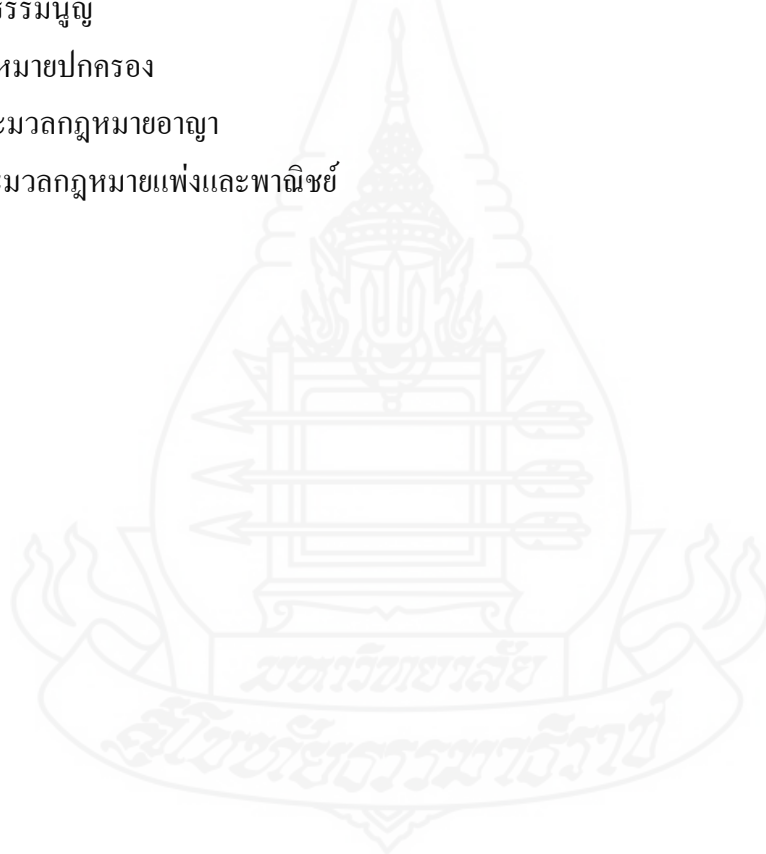
30. ข้อใดถือเป็นกฎหมายหลักที่บังคับถึงอำนาจรัฐ ความรับผิดชอบของผู้ปกครอง ตลอดจนสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชน

ก. รัฐธรรมนูญ

ข. กฎหมายปกครอง

ค. ประมวลกฎหมายอาญา

ง. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เพราะเหตุใดจึงมีคำกล่าวที่ว่า “ความไม่รู้กฎหมาย ไม่เป็นข้อแก้ตัว”
 - ก. เพราะกฎหมายที่ออกมาจะต้องใช้บังคับแก่ทุกคน
 - ข. เพราะกฎหมายที่ออกมาทุกฉบับประชาชนจะต้องรู้และปฏิบัติตาม
 - ค. เพราะประเทศชาติต้องมีกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น
 - ง. เพราะกฎหมายทุกฉบับประชาชนจะต้องรู้และปฏิบัติตามและต้องใช้บังคับแก่ทุกคน
2. บุคคลธรรมดาเริ่มมีสิทธิตามกฎหมายตั้งแต่เมื่อใด
 - ก. เมื่อบรรลุนิติภาวะอายุครบ 20 ปี
 - ข. เมื่อทำบัตรประจำตัวประชาชน
 - ค. เมื่อคลอดออกจากครรภ์มารดา
 - ง. ตั้งแต่ปฏิสนธิในครรภ์มารดาแต่มีเงื่อนไขว่าเมื่อคลอดออกจากครรภ์มารดาแล้วต้องมีชีวิตรอดเป็นทารก
3. บุคคลใดต่อไปนี้เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว
 - ก. ผู้ชายอายุ 19 ปี ทำงานมาแล้ว 1 ปี
 - ข. ผู้ชายอายุ 18 ปี เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส.
 - ค. เด็กอายุ 20 ปี เรียนอยู่ในระดับปริญญาตรี
 - ง. เด็กอายุ 16 ปี อยู่กินฉันสามีภรรยากับชายที่อายุ 20 ปี
4. เด็กที่เกิดจากบิดามารดาซึ่งมิได้ทำการสมรสโดยชอบด้วยกฎหมาย จะเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดาได้ในกรณีใด
 - ก. สูติบัตรของเด็กระบุว่าเด็กเป็นบุตรของตน
 - ข. บิดามารดาได้จดทะเบียนสมรสกันภายหลัง
 - ค. มีเอกสารของบิดาแสดงว่าเด็กเป็นบุตรของตน
 - ง. มีพฤติการณ์ปรากฏและยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นบุตรของบิดา
5. การรับบุตรบุญธรรมจะมีผลสมบูรณ์เมื่อใด
 - ก. เมื่อมีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม
 - ข. เมื่อผู้รับบุตรบุญธรรมนำเด็กนั้นมาเลี้ยงเป็นบุตร
 - ค. เมื่อคู่สมรสของผู้รับบุตรบุญธรรมให้ความยินยอม
 - ง. เมื่อพ่อแม่ของเด็กแสดงความยินยอมโดยทำเป็นหนังสือมอบเด็กให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้รับบุตรบุญธรรมแล้ว

6. ทรัพย์สิ้นในข้อใดเป็นสินสมรส

- ก. แหวนเพชรซึ่งเป็นแหวนหมั้นของภรรยา
- ข. รถยนต์ที่บิดาของสามียกให้แก่บุตร โดยเสนาหา
- ค. ที่ดินที่ภรรยาซื้อมาหลังจากที่สมรสกับสามีแล้ว
- ง. ที่ดินของสามีที่มารดาสามียกให้ก่อนทำการสมรส

7. ในกรณีที่เจ้ามรดกไม่ได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สิ้นของตนให้แก่ผู้ใดทั้งไม่มีทายาทโดยธรรมและไม่มีคู่สมรส ทรัพย์มรดกนั้นจะตกให้แก่ใคร

- ก. แผ่นดิน
- ข. บุตรบุญธรรม
- ค. ผู้จัดการมรดก
- ง. เจ้ามูลนิธหรือองค์กรการกุศลสาธารณะนี้ให้เจ้าหนี้

8. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของบุตรต่อบิดามารดา

- ก. บุตรมีหน้าที่ใช้ชื่อสกุลของบิดา
- ข. บุตรต้องอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา
- ค. บุตรมีหน้าที่ใช้ชื่อสกุลของมารดา
- ง. บุตรจะฟ้องบิดามารดาได้เฉพาะคดีอาญา

9. บุคคลที่จะรับผู้อื่นเป็นบุตรบุญธรรมจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

- ก. มีอายุ 25 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 15 ปี
- ข. มีอายุ 25 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 20 ปี
- ค. มีอายุ 30 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 10 ปี
- ง. มีอายุ 30 ปีขึ้นไป และต้องแก่กว่าผู้ที่จะรับเป็นบุตรอย่างน้อย 15 ปี

10. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชนกำหนดให้ผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชนจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

- ก. มีเชื้อชาติไทย
- ข. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน
- ค. มีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์
- ง. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและมีอายุตั้งแต่ 7 ปี แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์

11. การที่กฎหมายกำหนดให้ผู้เยาว์ทำนิติกรรมใดๆ ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองนั้น

มีผลต่อผู้เยาว์อย่างไร

ก. ป้องกันการถูกเอาเปรียบจากผู้อื่น

ข. ผู้เยาว์ได้รับการปกป้องและคุ้มครอง

ค. ทำให้ผู้เยาว์มีความเคารพยำเกรงบิดามารดา ผู้ปกครอง

ง. บิดามารดาและผู้ปกครองต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้เยาว์

12. ตัวอย่างข้อใดเป็นการสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ก. นายบุญส่งและนางชอุใจเป็นญาติสืบสายโลหิตสมรสกัน

ข. ภายหลังจากสามีตาย 101 วัน นางอารีย์สมรสใหม่

ค. นางสาวชบาสมรสเมื่ออายุ 17 ปีบริบูรณ์โดยการยินยอมของบิดามารดา

ง. นายก้องเกียรติมีภรรยาที่ชอบตามกฎหมายอยู่แล้วแต่มาสมรสกับน.ส.มะลิ

13. ทรัพย์สิ้นในข้อใดเป็นอสังหาริมทรัพย์

ก. แหวน

ข. รถยนต์

ค. หอนาฬิกา

ง. โทรทัศน์สี 32 นิ้ว

14. นายนทีเอาแหวนเพชรไปขายให้นายณรงค์ราคา 300,000 บาท โดยตกลงว่าจะไถ่ทรัพย์นั้นคืนได้ภายใน 1 ปี ถือว่าเป็นนิติกรรมประเภทใด

ก. การจำนำ

ข. การขายฝาก

ค. การเช่าซื้อ

ง. การซื้อขาย

15. ข้อใดเป็นสัญญากู้ยืมเงินที่มีเมื่อมีการกระทำผิดสัญญาแล้ว จะไม่สามารถนำมาฟ้องร้องคดีกันได้

ก. เอื้อกู้ยืมเงินน้อย 1,500 บาท โดยไม่ทำหนังสือสัญญา

ข. อรกู้ยืมเงินด้อย 2,000 บาท โดยไม่ทำหนังสือสัญญา

ค. แก้วกู้ยืมเงินพุก 3,200 บาท โดยทำสัญญาไว้ว่าแก้วจะไม่ให้ดอกเบี้ยยแก่พุก

ง. ปุ่นกู้ยืมเงินนัย 5,000 บาท โดยทำสัญญาเงินกู้ไว้ แต่ไม่ได้ระบุวันที่ปุ่นจะใช้เงินคืน

22. บุตรลักทรัพย์ของบิดา กฎหมายให้ถือว่าเป็นความผิดอาญาประเภทใด
- ความผิดลหุโทษ
 - ความผิดอาญาแผ่นดิน
 - ความผิดที่ยอมความได้
 - ความผิดที่กฎหมายยกเว้นโทษให้
23. นายสมปองกระชากสร้อยคอทองคำของนางสมหมายขณะที่นางสมหมายกำลังขึ้นรถประจำทางอยู่แล้ววิ่งหนีไป กรณีนี้นายสมปองกระทำความผิดฐานใด
ก.ชิงทรัพย์	ข.ปล้นทรัพย์
ค.วิ่งราวทรัพย์	ง. ริดเอาทรัพย์
24. ข้อใดกล่าวถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้อย่างถูกต้อง
- เป็นข้อบังคับที่ตราขึ้นโดยผู้นำประเทศ
 - เป็นข้อกำหนดที่มีไว้ลงโทษผู้กระทำความผิด
 - เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ
 - เป็นบรรทัดฐานเกี่ยวกับการเมืองโดยเฉพาะ
25. ข้อใดคือวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
- แสวงหาประโยชน์จากเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
 - ลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีอาญาร้ายแรง
 - ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาอาวุธ
 - คุ้มครองประโยชน์และความปลอดภัยของมนุษย์
26. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหน้าที่การรับราชการทหารของชายไทย
- อายุ 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 30 ปี คือทหารกองเกิน
 - อายุย่างเข้า 18 ปีบริบูรณ์ ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน
 - อายุย่างเข้าปีที่ 21 ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกการตรวจเลือกทหาร
 - นักเรียน นักศึกษา ที่เรียน ร.ด. ไม่ต้องรับราชการทหาร
27. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีความสำคัญต่อคนไทยอย่างไร
- ช่วยให้คนไทยมีวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่มั่นคง
 - คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย
 - เป็นสิ่งสะท้อนถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย
 - เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษและเป็นสมบัติของชาติ

28. บริษัทผลิตขนมแห่งหนึ่งได้ใส่สิ่งซึ่งอาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคในขนม คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถสั่งห้ามขายชั่วคราวได้หรือไม่
- ไม่ได้ เพราะยังไม่ได้พิสูจน์ว่าเป็นอันตราย
 - ไม่ได้ เพราะคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไม่มีอำนาจ
 - ได้ เพราะมีเหตุที่น่าเชื่อว่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค
 - ได้ เพราะคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถสั่งห้ามขายสินค้าได้ทุกชนิด
29. ข้อใดถือเป็นกฎหมายหลักที่บ่งบอกถึงอำนาจรัฐ ความรับผิดชอบของผู้ปกครอง ตลอดจนสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชน
- รัฐธรรมนูญ
 - กฎหมายปกครอง
 - ประมวลกฎหมายอาญา
 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
30. การไม่ติดป้ายบอกราคาสินค้าหรือบริการ ถือเป็น การละเมิดสิทธิใดของผู้บริโภค ตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2541
- สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการบริโภคสินค้าหรือบริการ
 - สิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องและเพียงพอ
 - สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญากับผู้ขายสินค้าหรือให้บริการ
 - สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการตามความต้องการส่วนบุคคล

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวน้อมจิต นวลจันทร์
วัน เดือน ปีเกิด	22 ตุลาคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ. (มัธยมศึกษา-สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ.2548
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสตรีนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	ครู ค.ศ.1

